

Maš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

7. leto / številka 39

V Celovcu, dne 29. septembra 1955

Cena 1 šilling

Znamenja časa

Vsaka doba političnega, gospodarskega in kulturnega razvoja človeštva ima svoja znamenja, ki jo jasno označujejo. Tako smo v bližnji preteklosti še govorili o dobi parne sile, nato o dobi elektrike. Danes pišemo in govorimo o atomski dobi. Atomska sila lahko pomeni za človeštvo ogromne možnosti gospodarskega in splošnega življenjskega napredka, atomska bomba pa lahko pomeni tudi propast in konec človeškega rodu. Zato se v zadnjem času pogosteje sestajajo moške, ki imajo v rokah usodo narodov na posvetovanja, kajti postalo je jasno, da bi danes oboroženi spopad ne vodil k zmagi enega ali drugega, temveč k razdejanju sveta.

Že dejstvo teh velikih mednarodnih posvetovanj dokazuje, da sta ta položaj spoznala tako Zpad kakor tudi Vzhod.

Sporedno s temi posvetovanji se vrstijo raznovrstni medsebojni obiski. Sovjetska zveza je odprla svoja vrata strokovnjakom iz Zapada. Zastopniki kmetijstva in industrije potujejo po Sovjetski zvezi. Enako tudi sovjetska zastopstva obiskujejo zapadne države in si tam ogledujejo gospodarske in druge industrijske naprave.

V prihodnjem mesecu se bodo zopet sestali zunanji ministri „štirih velikih“ in bodo govorili o politiki. Govorili bodo, kako rešiti vprašanje dveh Nemčij in njune združitve. Še nedavno smo slišali in brali, da Zapadna Nemčija noče ničesar slišati o enakopravnosti Vzhodne Nemčije in sedaj pa naj bi po sovjetskem „receptu“ zastopniki obeh Nemčij sedli k isti mizi! Težka bo rešitev tega osrednjega vprašanja današnje Evrope. Amerika je predlagala neke vrste kolektivni evropski obrambni načrt, pri katerem bi naj sodelovala tudi Sovjetska zveza. Tako izgleda, da sedaj, ko je Zapadna Nemčija z Adenauerjevim obiskom napravila prvi korak proti ureditvi svojih odnosov z Vzhodom, poskušajo nekateri na Zapadu tudi na tej poti priti do svoje rešitve evropskega vprašanja in v tej rešitvi bi naj imeli svoje mesto poleg Zapada tudi Nemci in Sovjeti.

Jasno je, da ti poskusi pomenijo izpremembo sedanjega zapadnega obrambnega sistema, ki hoče iz zapadne Evrope, vključno Zap. Nemčijo ter angloameriških sil ustvariti enoten blok kot protiutež Sovjetski zvezi in njenim satelitom.

Tudi razmerje med Francijo in Nemčijo ni ustaljeno. Glasovanje o statutu Posarja v drugi polovici oktobra bo pokazalo ali je mogoče najti primerno obliko sožitja med obema sosedoma. Tudi to vprašanje bodo obravnavali, ko bo francoski ministrski predsednik šel na obisk v Moskvo.

„Vse je v razvoju,“ tako je dejal grški filozof, vse išče tudi danes novih oblik sožitja in razvoja.

Le na Koroškem je nekam zamegleno in nekateri gledajo nazaj ter hočejo živeti od preteklosti in zastarelih oblik. Razumemo, da se praznuje 10. oktober, ne razumemo, da ga hočejo gotovi krogi praznovati tudi v zastareli miselnosti narodnostnega nasprotja tudi sedaj, ko je državna pogodba določila in celo predpisuje enakopravnost obeh narodov. Ali ni ravno 10. oktober prilika, da tisti, ki imajo v rokah oblast, ki imajo v rokah tudi „pravice“, vendar enkrat spoznajo znamenja časa. Ta čas gre namreč neusmiljeno naprej in ne gleda nazaj. Ta čas zahteva ustvarjanje in ne jadikovanje.

Kdor niti danes še ni doumel znamenj časa, ki jasno dokazujejo, da živita na Koroškem dela dveh narodov, ki sta po svoji legi, po svoji zgodovini in vsem svojem življenju navezana drug na drugega in hočeta živeti drug poleg drugega v polni enakopravnosti, ta bo zamudil vlak, ki vozi v bodočnost in ne v preteklost.

Predsednik Eisenhower zbolel

Pretekli teden, v noči od sobote na nedeljo, je predsednik Združenih držav Amerike nenadoma zbolel. Nastopile so težke motnje v krvnem obtoku, ki so povzročile srčni napad. Prepeljali so ga nemudoma v bolnico v bližnje mesto Denver. Eisenhower je namreč bil tam na počitnicah.

K njegovi bolniški postelji so poklicali najboljše zdravnike, ki so izjavili, da je predsednik napad dobro prestal in da je na poti k okrevanju. Vendar bo potreboval daljšo dobo počitka in ta čas ne bo smel opravljati državnih poslov.

Po ameriški ustavi ga zastopa podpredsednik, ki je sedaj še razmeroma mladi senator Nixon.

Iz celega sveta prihajajo pisma in telegrami visokemu bolniku z željami za čimprejšnje okrevanje. Tudi avstrijski državni predsednik dr. Körner in zvezni kancler ing. Raab sta telegrafično želela predsedniku Eisenhowerju čimprejšnje ozdravitev. Svoja voščila mu je poslal tudi sv. oče Pij XII., nadalje angleška kraljica, predsednik francoske republike, predsednik Vrhovnega

sovjeta Vorošilov, Bulganin in vrsta drugih.

Eisenhowerjeva bolezen pa vnaša tudi nemir v ameriško notranjo politiko. Pri zadnjih predsedniških volitvah je republikanska stranka samo zato zmagala, ker je bil njen kandidat Eisenhower, ki je v Ameriki izredno priljubljena osebnost. Ker pa je malo verjetno, da bi tudi po okrevanju Eisenhower na prihodnjih volitvah, ki bodo leta 1957, — kajti pri srčnih boleznih se je treba varovati vseh naporov — znova kandidiral, bo za republikance zelo težko najti primerne kandidata. Iz krogov demokratske stranke pa je že čutiti prepričanje, da bo brez Eisenhowerja republikanska stranka pri prihodnjih volitvah propadla in se bo toliko zaželena oblast vrnila zopet nazaj v roke demokratov. Vendar za Evropejce imajo te morebitne, poudarjamo morebitne spremembe (saj veste, kako je s prerokovanji v politiki) zelo majhen pomen, ker se v Ameriki pri zamenjavi strank na oblasti zunanja politika države bistveno ne spremeni.

General Lonardi prevzel oblast v Argentini

Po uspelem uporu je v Argentini prevzel oblast voditelj upornikov general Edoardo Lonardi. Njegove čete so konec preteklega tedna slovesno vkorakale v prestolnico Buenos Aires in on sam se je ustoličil kot državni predsednik v „Casa Rosada“ (vladni palači), kjer je skoraj deset let gospodaril Juan Peron.

Proglas, ki ga je ob nastopu vlade izdal novi predsednik je zelo zmeren in obljublja povratak političnih svoboščin, nadalje ureditev odnosa s katoliško Cerkvijo s konkordatom, v zunanji politiki pa prijateljstvo s sosedi.

Bila je sestavljena nova vlada, v kateri je več generalov in admiralov, nekaj predstavnikov katoličanov in opozicijske radikalne stranke. Kljub popolnemu uspehu upora pa je politični položaj v Argentini še vedno težak, kajti Peronov režim je zapustil za seboj obilico nerešenih problemov in je vprašanje, ali jih bodo njegovi nasledniki znali rešiti. Predvsem je vprašanje, kako se bodo zadržali delavski sindikati, ki so pod Peronom bili deležni velikih privilegijev.

Državni proračun pred ministrskim svetom

Zvezni finančni minister dr. Kamitz je predložil ministrskemu svetu osnutek novega državnega proračuna za leto 1956. Za redne izdatke predvideva vsoto 26 milijard 924 milijonov šilingov, a prejemi pa izkazujejo vsoto 26 milijard in 5 milijonov. Tako je pri redni upravi predviden primanjkljaj 919 milijonov. Tudi pri izrednih izdatkih predvidevajo primanjkljaj 941 milijonov, tako da bo skupni proračunski primanjkljaj znašal 1 milijardo 860 milijonov. V primeri z lanskim letom je letošnji primanjkljaj manjši za 739 milijonov šilingov, ter se lahko reče, da je Avstrija na poti k proračunskemu ravnotežju.

Proti lanskemu proračunu so se izdatki v novem proračunu zvečali za 3.1 milijarde, a od tega je 1 milijarda samo navidezna, ker je šla za družinske in otroške doklade in za obnovo stanovanj ter je dejansko že bila izplačana, čeprav v tekočem proračunu niso bile predvidene. Za ureditev knjigovodstva so jih pa morali zato vnesti v novi proračun.

Prva parada nove avstrijske vojske na Dunaju

V ponedeljek je bila na Dunaju prva parada nove državne oborožene sile ob prisotnosti državnega predsednika Körnerja in zveznega kanclerja ing. Raaba, ki je v svojem govoru poudaril, da po 17. letih sedaj Avstrija zopet z lastno oboroženo silo varuje svoje meje. Toplo sončno dopoldne je tudi pripomoglo k prazničnemu razpoloženju in množica je edinice avstrijske vojske navdušeno pozdravila.

Najvažnejša povečava izdatkov v novem proračunu je vsota 1.3 milijarde za plače personala ter nadalje stroški za državno obrambo in bremena iz državne pogodbe v znesku 1.2 milijardi.

Dohodki so po osnutku za 3,8 milijarde višji kot lani. Ta cenitev se opira na dejanske dohodke v prvi polovici polletja 1955 ter na splošni gospodarski položaj, ki upravičuje pričakovanje večjih dohodkov.

Osnutek bo proučila posebna komisija, katero tvorijo zvezni kancler, podkancler in ministra za finance ter za poddržavljena podjetja.

Avstrijsko-jugoslovanska komisija za Dravo

Na isti seji je tudi minister za kmetijstvo in gozdarstvo Thoma poročal, da bo 5. oktobra v Opatiji (Jugoslavija) prva seja mešane avstrijsko-jugoslovanske komisije za Dravo.

NAVODILA deželne vlade za uradovanje v slovenščini

Izvedeli smo iz pristojnega mesta, da je urad deželne vlade poslal okrožnico vsem podrejenim uradom z navodilom o poslovanju v slovenskem uradnem jeziku.

Vsi uradi morajo sprejemati tudi vloge, ki so pisane samo v slovenskem jeziku in na te vloge bodo stranke prejele slovenski odgovor, v smislu člena 7 državne pogodbe, kakor je na slovensko pismo krščanskih slovenskih organizacij gospod deželni glavar odgovoril v slovenščini.

K R A T K E V E S T I

Prof. Ludwig Adamowich, predsednik Ustavnega sodišča na Dunaju in tvorec sedanje ustave, je pretekli teden umrl. Z njim je legel v grob eden izmed največjih avstrijskih pravnikov našega časa. Pokojnik je bil rojen v Osijeku na Hrvaškem.

Gospodarska pogajanja med Jugoslavijo in Madžarsko so bila prekinjena, poročajo iz Beograda, ker madžarska vlada noče priznati pogodb za dobavo blaga, ki so bile sklenjene pred izgonom Tita iz Kominforma leta 1948 in se brani plačati odškodnino, ki jo Jugoslavija zahteva, ker Madžarska omenjenih pogodb ni izpolnila.

Egipt bo dobil orožje od Amerike, je izjavila vlada v Washingtonu. Ta sklep je bil storjen zato, da preprečijo Sovjetski zvezi, da postane dobavitelj orožja arabskim državam. Moskva je namreč že pred časom ponudila arab. državam orožje, ki ga Angleži in Amerikanci na Bližnji vzhod niso hoteli prodajati, ker med arabskimi državami in Izraelom že dalj časa vlada napeto stanje in dobave novega orožja gotovo ne bodo pospeševale miru.

Sovjetska zveza nadaljuje atomske poskuse in v Ameriki so zabeležili novo atomsko eksplozijo na ozemlju Sovjetske zveze. Ističasno pa sovjetska diplomacija predlaga na razorožitveni konferenci v New Yorku prepoved vseh atomskih orožij.

Kardinal Innitzer, nadškof na Dunaju, je bil pred dnevi operiran in zdravniki pravijo, da je njegovo zdravstveno stanje dobro.

Podpredsednik Svetovne banke Mr. Robert L. Garner bo konec meseca obiskal Avstrijo. Kot znano, namerava ta bančni zavod investirati nekaj svojega denarja v Avstriji.

Druga največja elektrarna v Jugoslaviji, Zvornik na Drini, je začela obratovati pretekli ponedeljek. Stala je 14.5 milijard dinarjev in ima proizvodno zmoglost 300 milijonov kilovatnih ur letno.

Zvezni trgovinski minister dr. Illig je obiskal velesejem v Bozenu na Južnem Tirolskem.

Sir John Harding, šef angleškega generalnega štaba, je bil imenovan za guvernerja na otoku Cipru, ki je zadnje mesece predmet spora med Turčijo, Grčijo in Anglijo.

Admiral Raeder je bil izpuščen na podlagi sporazuma med štirimi zasedbenimi silami, ki skupno upravljajo ječo vojnih zločincev v Spandau-u (Nemčija). Ostanjejo pa še pod ključem: Baldur v. Schirach, bivši voditelj hitlerjevske mladine in gauleiter na Dunaju, Walter Funk, bivši predsednik nemške državne banke, admiral Dönitz, Rudolf Hess, Hitlerjev namestnik, in Albert Speer zadnji minister za municijo „tisočletnega rajha“.

Boji v Francoski severni Afriki še trajajo in pariški politični krogi predvidevajo padec sedanje vlade pod Faurejevim predsedstvom. Poleg težav v kolonijah, kjer je položaj težaven, se je položaj v Alžiru znova zaostрил in so v Franciji znova izbruhnile stavke delavcev.

Politični teden

Po svetu . . .

Odmevi

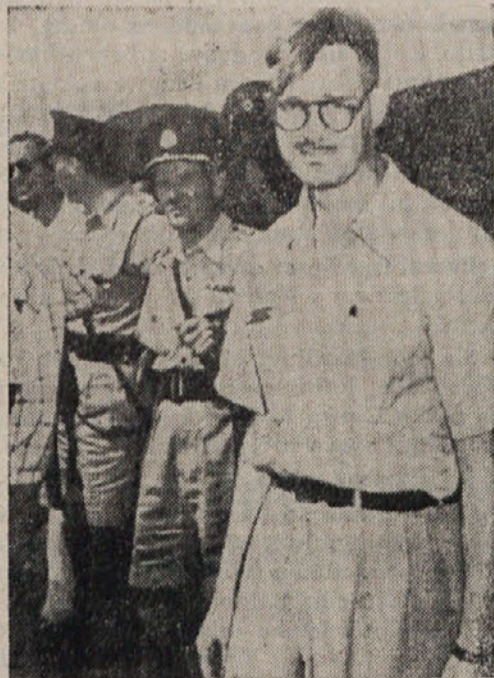
Številni obiski v Moskvi, to je potovanje kanclerja Adenauerja in potem takoj romanje predstavnikov Vzhodne Nemčije, nadalje pot finskega državnega predsednika in ministrskega predsednika v sovjetsko prestolico so v zapadnem svetu izzvali neki nemir. Finski so Sovjeti vrnili oporišče Porkkala in Finci so prijateljsko pogodbo s Sovjeti podaljšali do leta 1975. Zastopniki Zapadne Nemčije so pristali na vzpostavitve diplomatskih odnosov s Sovjetsko zvezo, kar je nemški parlament tudi soglasno odobrila. Take soglasnosti v nemškem parlamentu že dolgo ni bilo. Sedaj so morali tudi socialdemokrati dati svoj pristanek k temu koraku, saj so ja baš oni najbolj glasno zahtevali ureditev odnosov do Sovjetov. Ta sklep parlamenta v Bonnu pa je zanimiv tudi zaradi tega, ker so Sovjeti odklonili vsak razgovor z Adenauerjem o zopetni združitvi obeh Nemčij, še več, Sovjeti so jasno povedali, da je sedanja nemška meja na vzhodu zanje dokončna. Edino, kar so Sovjeti obljubili, je bila vrnitev vojnih ujetnikov in drugih civilnih internirancev v najkrajšem času. Če je Zapadna Nemčija kljub temu za držanju Sovjetske zveze pristala na vzpostavitev diplomatskih odnosov s Sovjeti, je to storila zato, ker Nemci pričakujejo od neposrednih stikov z Moskvo političnih koristi zase. Ravno to pa je v zapadnem svetu izzvalo nezaupanje do nove nemške politike na vzhodu. To zaskrbljenost beremo tako v angleških kakor tudi v ameriških komentarjih k nemškemu obisku v Moskvi.

Grki grozijo

Konflikt okoli otoka Cipra se je na zunanji sicer nekoliko polegel. V resnici pa posledice tega konflikta med Turčijo in Grčijo še daleč niso jasno razvidne. Grožnja Grčije, da izstopi iz Atlantske obrambne zveze, je oslabila zapadni obrambni blok v sredozemskem sektorju. In danes se že pojavlja vprašanje, ali je bilo politično na mestu, da so Angleži v svojem stremeljenju, da obdržijo vojaško posest otoka, pustili, da so se razplamtela nasprotja med grško večino in turško manjšino na otoku, kar se je potem preneslo tudi na obe državi.

Tito v Moskvo

Nemirni politični položaj okoli Turčije in Grčije izkorišča sovjetsko povabilo jugoslovanskemu državnemu predsedniku Titu, da novembra meseca obišče Moskvo. Sicer je na zunanji to le vrnitev sovjetskega obiska Jugoslaviji preteklega junija, vendar je ta obisk izredne politične važnosti za nadaljnji razvoj jugoslovansko-sovjetskih odnosov in položaja na balkansko-sredozemskem sektorju. Amerikanci so v zadnjih tednih poslali svojega najboljšega poznavalca Balkana na obisk v Jugoslavijo, kar kaže, da Amerika pozorno zasleduje razvoj v Jugoslaviji.

SADOVI KOEKSIŠTENČE: Po dolgotrajnih pogajanjih med ameriškim poslanikom Johnsonom in zastopniki komunistične Kitajske, je na koncu vlada v Pekingu izpustila večje število Evropejcev in Amerikancev iz svojih zaporov in jim dovolila povratek v domovino. (AND)

Združeni narodi zasedajo

Sovjetski zunanji minister Molotov je potoval preko Pariza v Ameriko na zasedanje Združenih narodov.

Na dnevnem redu tega zasedanja je vprašanje sprejemanja novih članic. Med temi državami je tudi Avstrija, ki bi imela sedaj po podpisu državne pogodbe vse pogoje, za članstvo. Kako bodo to vprašanje rešili ali vsaj poskušali reševati, je drugo vprašanje, ker je 15 držav zaprosilo za sprejem.

. . . in pri nas v Avstriji

V notranji politiki morajo sedaj avstrijski vladni krogi reševati vprašanja, ki so nastala s pridobitvijo svobode, ki je sicer sladka, a prinaša tudi bremena. Vprašanje odplačil Sovjetom so sorazmerno lahko uredili, ker so bili o tem vsi edini. Težja pa je prebava „velikega zaklada“, kot je zvezni kancler ing. Raab označil bivšo nemško imetje.

Ministrstvo za podržavljena podjetja, ki ga vodi socialist Waldbrunner, je izdelalo načrt

za upravljanje petrolejskih vrelcev in rafinerij.

Predvidena je posebna delniška družba, podržavljena seveda, ker to podjetje spada pod zakon o podržavljenju. Proti temu se je takoj postavila Zvezna trgovska zbornica, v kateri prevladuje OeVP. Zbornica trdi, da bi bilo treba počakati s podržavljenjem, ker je treba dati možnost mednarodnim koncernom za udeležbo v avstrijskih petrolejskih podjetjih. Ta udeležba bi naj bila koristna zato, da bi bil avstrijski petrolej zmogel konkurence na svetovnem trgu. Po mnenju zbornice je namreč kupčija s petrolejem zelo riskanten posel. Resnica pa je nekoliko drugačna.

Kupčija s petrolejem je zelo dobičkosen posel, toda produkcijo in cene na svetovnem trgu kontrolira mednarodni koncern velikih petrolejskih družb, tako da praktično izven okvira tega koncerna ni

SADOVI KOEKSIŠTENČE: Miroljubni gospodje v civilnih oblekah so sovjetski častniki, ki na povabilo ameriške vlade proučujejo vojno opremo ameriških vojakov v Fort Benningu. (AND)

mogoče petroleja prodajati oz. doslej so vse družbe, ki se niso hotele ukloniti, propadle. Tako ni trgovski riziko, ampak monopolistični položaj na svetovnem trgu raz-

Zgodba Ivana Pirečnika je ganila veliki svet

V elitni kinodvorani „Normandie“ v New Yorku (USA) so v avgustu predvajali film, ki opisuje življenje slovenske sirote Ivana Pirečnika, ki so ga Nemci pod okupacijo zavlekli kot otroka v Nemčijo. Tam ga je vzredila Nemka, ki ga je vzljubila kot prava mati. Po vojni pa se je zglasila prava mati, ki je zahtevala nazaj svojega otroka. Zadevo je razsodilo končno v prid prave matere zavezniško vojaško sodišče leta 1952 v Nemčiji.

Po tej vojni so morala sodišča obravnavati vrsto podobnih slučajev in primer Ivana Pirečnika je navdihnil angleškega pisatelja Jacka Wittinghama, da je iz njega izdelal zgodbo za film, z naslovom „Razdvojen srca“, ki je zaradi svoje človečanske globine in življenjske iskrenosti doživel velik uspeh.

O premieri v New Yorku piše tamošnji največji list „New York Times“:

„Za rešitev bolečega vprašanja v tem filmu bi bilo treba večje modrosti, kot jo je

log za to, da bodo Avstrijci svoj petrolejski zaklad morda na koncu koncev morali deliti z drugimi.

Finančni minister

dr. Kamitz se je vrnil z Istambula,

kjer se je bil udeležil zborovanja mednarodnega monetarnega fonda. Napovedal je, da se mednarodne banke zanimajo za udeležbo na industrijskih podjetjih v Avstriji in bodo poslale posebno študijsko delegacijo, ki bi naj proučevala udeležbo tujega kapitala pri reprivatizaciji podjetij USIA. Značilno je, da so socialisti sicer proti udeležbi mednarodnih družb na avstrijskem petroleju, a ne bi imeli nič proti reprivatizaciji nekaterih podjetij USIA.

Kreditni za ozdravitev podjetij USIA

Bilo je določeno 800 milijonov šil. za ta namen, a sedaj, ko je denar že pripravljen, so pa ugotovili, da ga ne bodo toliko rabili, ker so podjetja gospodarsko še kar zdrava. Zadnja leta se je mnogo pisalo in govorilo o slabem gospodarskem stanju podjetij USIA in tako si sedaj široka javnost ne zna razložiti te nenadne spremembe.

Javnosti niso nalili čiste vode, kajti prej so Sovjetom očitali, da so delali ogromne zasluge z avstrijskim petrolejem, a v domačih rokah bi pa to naj bila naenkrat nevarna kupčija ter da je treba zato pomoč mednarodnega kapitala.

Kot smo že pred časom omenili, je bila sklenjena

trgovska pogodba med Avstrijo in Sovjetsko zvezo,

ki predvideva široko blagovno zamenjavo med obema državama. Tako napovedujejo, da bodo prišli na avstrijski trg sovjetski avtomobili tipa Zis in Moskvic, ki odgovarjajo nekako tipom Fiat 1.100 ali pa celo Opel Olympia, a bodo znatno cenejši, namreč od 20 do 23 tisoč šil. Za avtomobiliste se torej obetajo dobri časi, le zaenkrat so to samo časopisne vesti.

V duhu zblizanja med Vzhodom in Zapadom je

trgovinski minister Illig sprejel vabilo na razstavo strojev v Brnu na Češkoslovaškem. Češkoslovaška je namreč že izglasovala v parlamentu pristop k mirovni pogodbi in že tečejo pogajanja za odškodnino za na Češkoslovaškem zaplenjeno avstrijsko premoženje. Bajje so pripravljene Čehi vse lepo plačati, dočim so se pogajanja z Jugoslavijo v isti zadevi zataknila, kar se tudi pozna na odnosih med obema državama.

Dunajski nadškof o razmerju med Cerkvijo in državo.

Dunajski nadškof koadjutor dr. Jachym pa je na katoliškem zborovanju v Bregenzu govoril o razmerju med Cerkvijo in državo. Dejal je, da Cerkve ni navadno društvo, temveč da je na svojem področju tako suverena družba kot država na svojem in da sta obe ustanovi neodvisna ena od druge. V zadevah skupnega interesa, posebno na vzgojnem področju pa je treba razmerje med obema na primeren način urediti, v duhu konkordata (pogodbe) iz leta 1934. Zahteval je, da morajo biti pravice Cerkve popolnoma zajamčene ter da je treba popraviti krivice, ki jih je zapustil nacistični režim. V tej zvezi je omenil, da je kardinal Innitzer zahteval povrnitev „verskega zaklada“, to je posebnega premoženja, iz katerega so krili cerkvene potrebe do leta 1938, ko ga je Hitler zaplenil.

+ Dr. Matija Šaruga

Iz Rima poročajo, da je dne 16. t. m. umrl na posledicah težke operacije č. g. dr. Matija Šaruga, član salezijanskega reda.

Umrl je v najlepših moških letih in vest o njegovi prerani smrti bo gotovo užalostila tisoče in tisoče Slovencev, ki so bili deležni njegove pomoči. Poznajo pa ga slovenski vojni ujetniki, interniranci in begunci v Italiji, saj je bil med vojno on prvi Slovenec, ki jim je v bedo ujetniškega življenja prinašal verska tolažila, pa tudi materialno pomoč.

Pokojni gospod dr. Šaruga je bil mož zlatega srca, in kadar je vedel, da so kje Slovenci, ki jim je treba pomagati, je ni bilo ovire, ki bi ga zadržala. Pod fašizmom in nemško zasedbo, ko se nihče drugi ni ganil, je obiskoval koncentracijska taborišča in v imenu sv. Stolice delil pomoč. V tedanjih časih je bilo tako, da oblasti niso niti dajale informacij o krajih, kjer so trpeli naši interniranci, toda dr. Šaruga je znal najti še tako oddaljena taborišča v srednjeitalijanskih hribih ali pa na kakih izgubljenih otočkih južne Italije in pred njim so se odprla vrata vsakega zapora in žične ograje.

Potem ko so zapadni zavezniški zasedli Rim in prodirali proti severu, je č. g. dr. Šaruga nadaljeval svoje delo v prid vojnim ujetnikom. Tudi tukaj je večkrat naletel na skoraj nepremostljive težave, ker so zaradi vojne tudi ujetniška taborišča bila „vojna tajnost“, toda kadar je bilo treba pomagati rojakom, pred dr. Šarugo ni obveljala nobena vojaška tajnost.

Sodeloval je z Mednarodnim Rdečim križem, ko pa je v zadnjih letih vojne Sv. stolica ustanovila posebno podporno komisijo, je bil dr. Šaruga eden izmed njenih prvih sodelavcev. Ob koncu vojne se je pa posvetil množicam beguncev, ki so se zatekli v Italijo. Obiskoval je v rednih presledkih vsa taborišča, tolažil, bodril in za vsakogar je imel poleg vedre bodrilne besede vedno tudi primeren materialni dar. Kadar je videl krivico, ga je prevzela svet jeza in takrat je vsakomur povedal resnico v obraz, pa četudi so bili to ošabni oblastniki, po taboriščih, pri katerih ravno zaradi tega ni bil posebno priljubljen. Toda ker je vršil svojo službo po naročilu Svete stolice, mu niso mogli do živega.

Pokojni dr. Šaruga je bil tudi vnet pobornik gibanja za povrnitev vzhodnih kristjanov v katoliško Cerkev.

Prepričani smo, da bo pok. dr. Šaruga lahko mirno stopil pred Večnega Sodnika, kajti zanj bodo pričala njegova dobra dela!

„Ameriška hiša“ (Amerikahaus) v Celovcu ostane

Kot je naznanil ravnatelj tukajšnje Ameriške hiše (Amerikahaus) dr. Delena, je pristojni ameriški funkcionar (Public Affairs Officer) za Koroško Mr. Dwight B. Horner ob podpisu državne pogodbe s posebnim pismom izrazil svoje čestitke deželnemu glavarju g. Wedenigu in mu obenem sporočil, da bo tudi po odhodu zasedbenih čet ta ameriška ustanova v Celovcu nadaljevala svoje delo za poglobljanje prijateljstva in kulturnih stikov med narodi. Deželni glavar mu je tako odgovoril: „Veseli me, da bo ameriška poročevalska služba nadaljevala svoje kulturno delovanje, s katerim pospešuje razumevanje med narodi in s tem najboljše izvršuje svoje glavno poslanstvo v službi miru.“

Slovesnost v Koncertnem domu

V ponedeljek, dne 26. t. m. je bila v veliki dvorani koncertnega doma v Celovcu slovesna otvoritev „Koroških visokošolskih tednov“.

Ob tej priliki je rektor graške univerze dr. Lorenz podelil častno članstvo te univerze medicinskemu svetniku dr. Roman Puschnigu, a častno meščanstvo istega znanstvenega zavoda pa je prejel ravnatelj Urada deželne vlade g. Karl Newole.

Odlikovanje medicinskemu svetniku dr. Puschnigu je univerza podelila kot priznanje za njegovo znanstveno delo na medicinskem in naravoslovnem polju. Direktor Urada deželne vlade g. Karl Newole pa je prejel visoko počastitev kot priznanje za zasluge pri pospeševanju kulturnega napredka dežele po drugi svetovni vojni.

Za počastitev se je zahvalil g. ravnatelj Urada deželne vlade ter poudaril željo, da bi se povezanost graške univerze s koroško deželo še poglobila in posebno, da bi se „Visokošolski tedni“ tudi v bodoče lepo razvijali.

UTRINKI

Tako imenovano „boljšo družbo“ sestavljajo zgolj ljudje, od katerih je vsak prepričan, da vsi ostali ne spadajo zraven.

Avtomobili so kot ženske: šele čez več let postane jasno, koliko stanejo.

Asirološki kongres v Parizu

Kako so ljudi živeli pred pet tisoč leti

Malo čuden naslov, boste rekli. Pa vas bo morda zanimalo. Vsakdo izmed nas se še spominja iz šole zgodb sv. pisma o Asircih in Babiloncih, ki so odpeljali Izraelce v sužnost, zgodbo o Danielu v levji kletki...

Asirolologija je namreč znanost, ki proučuje zgodovino, življenje in kulturo tega starodavnega naroda, ki sega 5000 let nazaj pred Kristusovim rojstvom, a danes ga ni več na obličju zemlje.

Junija so imeli učenjaki zborovanje v Parizu, ki se ga je udeležil tudi ljubljanski univerzitetni profesor dr. Viktor Korošec, ki ni samo mednarodno priznan strokovnjak v rimskem pravu, ampak si je ustvaril tudi znanstveni sloves kot proučevalec pravnega življenja pri prastarih narodih v Mali Aziji. Ti so imeli svojo posebno pisavo. Niso pisali na papir, ker ga takrat še ni bilo, temveč v glinaste ploščice. Te ploščice so se ohranile do danes pod ruševinami, ki so jih v teku stoletij ali boljše tisočletij zasipali prah, zemlja, ruševine in se je preko njih razgrnila peskovita puščava.

KAKSNA JE BILA NJIHOVA PISAVA — KLINOPIS

O tej pisavi pravi prof. Korošec v svojem sestavku, ki ga je priobčil v nekem ljubljanskem listu, da je bila od začetka slikovna, to je pisar je narisal predmet (n. pr. ptiča, ribo, žito), o katerem je bilo govoreno. Ker je uporabljal za podlago glinasto ploščo, je predmete pogosto označil z okornimi potezami, včasih le z nekaj črtami. Črte so pisarji na začetku odebili in tako je nastala oblika klina in od tod beseda klinopis. Na ta način je pisar lahko ponazoril posamezne konkretne stvari iz zunanega življenja, a v zadrego je prišel, ko bi naj izrazil misli, dejanja, lastnosti in podobno. V tretjem tisočletju so prešli k zlogovni pisavi in sicer so zgoraj omenjene slikovne znake uporabljali kot zloge v daljših besedah in tako so sestavljali besede in pojme, podobno kot na primer v nemščini iz dveh besed naredimo tretjo. (Slovenščina tega tvorjenja besed praviloma ne trpi.)

Iznajditelji te pisave so bili Sumeri, a od njih so jo prevzeli tudi Asirci in Babilonci ter jo priredili svojemu jeziku. Ta ljudstva so živela v Mezopotaniji, v pokrajini Prednje Azije, ki je na vse strani odprta in jo omejuje reki Evfrat in Tigris. Na ravnini se je kmalu razvila cvetoča kultura, ki je v glavnem temeljila na poljedelstvu in obrtništvu. Dežela je bila preprežena z gosto mrežo kanalov, kajti brez namakanja bi se zemlja kmalu pod vročim soncem izsušila in spremenila v puščavo, kar se je res zgodilo, ko so ta ljudstva propadla.

Po dolgih tisočletjih so pa znanstveniki že v prejšnjem stoletju z izkopavanji začeli odkrivati stare kulture. Toda dolgo niso vedeli kaj početi z glinastimi ploščicami s čudnimi znaki. Cloveška radovednost pa vse premaga in tako so na koncu koncev le razvozlati te znake in danes strokovnjaki berejo te ploščice tako kot naši očanci po

Podjuni, Rožu in Zilji berejo „Tednik“ ali pa Mohorjeve knjige. Tu pa tam se pa učenjakom kaj zatakne, zato se pa od časa do časa zberejo in s skupnimi močmi prebirajo starodavno pisavo in razpravljajo, kaj neki naj pomeni.

KAJ JE DOLOČAL HAMURABIJEV ZAKONIK

Eden izmed najbolj zanimivih dokumentov iz te dobe je zakon kralja Hamurabija iz leta 1700 pred Kristusom. Bil je to mogočen vladar, ki je iz Babilona naredil središče svoje države. Trajala je nad tisoč let, dokler je ni uničil perzijski kralj Kir leta 539 pred Kristusom. Dvesto let pozneje pa je Mezopotamijo osvojil makedonsko-grški kralj Aleksander Veliki, največji osvajalec vseh časov, ki je Babilon napravil za prestolnico svojega svetovnega cesarstva. S propadom Aleksandrovega imperija Babilon zatone za vedno.

Iz Hamurabijevega zakonika in iz drugih dokumentov izhaja, da je ta kralj izdal vrsto odredb za trgovino, razmerje med možem in ženo, odnos med upnikom in dolžnikom, katerega brani pred prevelikim izkoriščanjem upnika. Vendar v bistvu je zgrajen na načelu suženjstva ter na tako

zvanem talionskem načelu (zob za zob, oko za oko). S posebnimi „listinami“, to je tablicami, so vladarji podeljevali posestva svojim velikašem in te dokumente imenujejo „mejnike“.

Izkopavanja pa niso vedno brez nevarnosti. Tako se morajo znanstveniki vedno varovati tatov, ki prežijo na zaklade, zlato in drage kovine, ki utegnejo priti na dan pri izkopavanjih. Učenjakom pa več pomenijo z čudnimi znaki popisane glinaste ploščice kot vse zlato in dragocenosti.

Zgodilo se je, da so učenjaki postali žrtve krvne osvete med Arabci. Ker so najeli delavce pri enem plemenu, ki je pristalo na manjše plačilo, so tega napadli pripadniki drugega plemena ter se je začelo medsebojno pobijanje pri čemer sta izgubila življenje tudi dva evropska učenjaka.

DRŽAVA JE MORALA SKRBETI ŽE TAKRAT ZA VARNOST

Letošnje zborovanje v Parizu je bilo posevčeno vprašanju ureditve prometnih potov v teh starih državah. Prof. Korošec je imel predavanje o pravni ureditvi prometa. Izgleda, da je dolžnost za vzdrževanje potov pripadala nižjim krajev. oblastem. Obmejni poveljniki so imeli natančno določene dolžnosti, morali so skrbeti za vzdrževanje potov in za njihovo varnost. Že takrat so poznali blokado tujega blaga. Najbolj značilno je, da je že dva tisoč let pred Kristusom veljalo pravilo, da država jamči tujcem varnost na svojem ozemlju.

Tako nas zgodovina uči, da ni nič novega pod soncem.

Ali bo princesa Margaret ob doti?

Ima 25 let, je lepa, bogata a še vedno sama

Sedanja angleška kraljica Elizabeta ima mlajšo sestro Margaret (Marjetico), ki je dekle čedne zunanosti, gotovo iz dobre in bogate hiše, občudovalcev in resnih snubcev iz najboljšega angleške aristokracije ji tudi ni manjkalo, toda Margaret je učkala starost 25 let še vedno — neporočena. Zanj leta je časopisje mnogo govorilo o ljubezni do letalskega častnika Petra Townsenda, ki je bil v službi na dvoru, toda takoj po izbruhu teh govoric je bil mož premiščen v inozemstvo.

Ko je pred nekaj tedni dekle praznovalo 25. rojstni dan, s čemer je dobila po angleških zakonih pravico, da si sama izvoli življenjskega druga, tudi brez privoljenja svoje sestre kraljice, so pričakovali obenem naznanilo zaroke s Petrom Townsendom. Toda številni novinarji in fotografi, ki so se zbrali okrog gradu Balmoral, so morali razočarani oditi, ker pričakovanega naznani ni bilo.

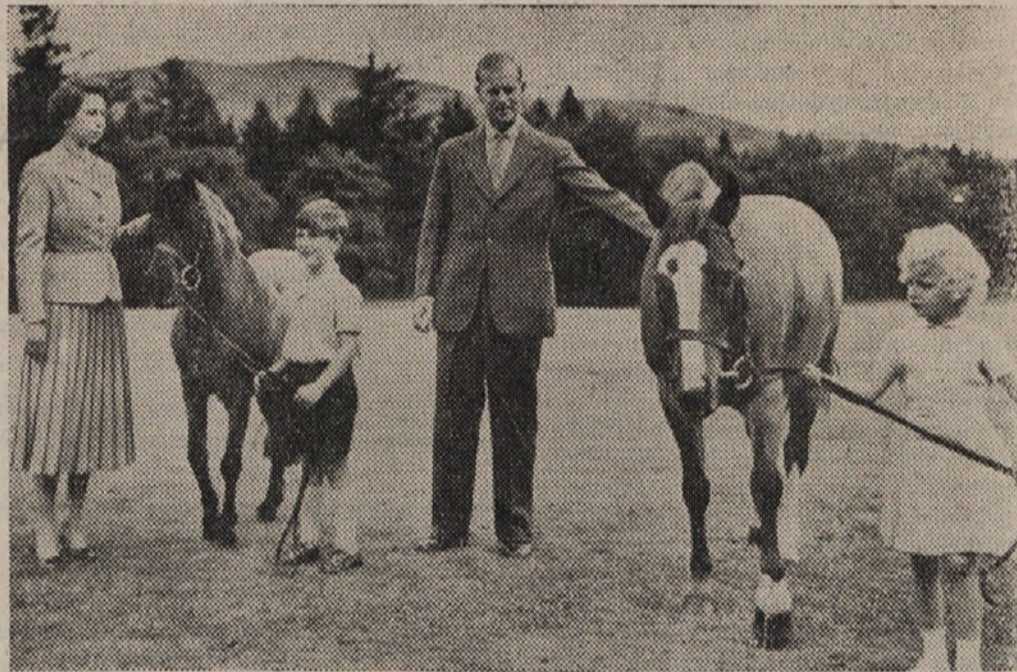
Toda govorice trajajo naprej in izgleda, da ima mlada angleška princesa res namen, da poroči kakega navadnega zemljana, po čigar žilah se ne pretaka „plemenita“ kri.

In doti?

Pri ženitvi je pa poleg neveste važna tudi dota. Tako se baje govori v londonskih krogih, da namerava kraljica Elizabeta, ki

je proti temu, da bi se njena sestra poročila s kakim možem meščanskega rodu, v tem primeru ji odvzeti večji del njenih dosedanjih prejemkov iz državne blagajne, kar po angleških zakonih lahko naredi.

Govori se, da sta se obe sestri sprli glede vprašanja izbire moža. Margaret je rekla

Na gradu Balmoral uživa angleška kraljevska družina poletne počitnice. Kraljica Elizabeta (levo) in njen soprog Filip, vojvoda edinburški in oba otroka. (AND)

FRAN ERJAVEC, PARIZ:

KOROŠKI SLOVENC

II. DEL

(57. nadaljevanje)

Tako smo prišli torej že pred polčetrnim stoletjem tudi Slovenci do svojega prvega slovarja, ki je bil neobhodno potreben pripomoček vsem in je zato doživel še dve izdaji ter služil potem vsem našim pisateljem še poldrugo stoletje. V nekaki zvezi s tem delom je pa tudi Koroška, saj je že v prvo izdajo uvrstil tudi precej besed, ki jih je izrečno označil kot koroške, a nadalje nje slovenske koroške besede je v poznejših letih, ko se je bil še neposredno seznanil s koroško slovenščino, navajal še tudi v raznih drugih svojih jezikoslovnih delih.

Že to nam kaže, da se je Megiser za časa svojega službovanja v Celovcu vneto zanimal tudi za jezik koroških Slovencev. Ti njegovi oziri na koroško slovenščino so bili tem važnejši, ker sicer ni bilo med slovenskimi protestantskimi pisatelji nobenega Korošca (vsi so bili Kranjci), ki bi mogel vnesti v naš knjižni jezik že tedaj tudi besedni zaklad koroških Slovencev. Poznati ga je moral vsaj kolikor toliko tudi Dalmatin, ker se je bil pri prevodu Svetega pisma oziral tudi nanj. Vsak je tedaj pisal pač v svojem narečju, ker drugače tudi ni mogel ni, a vsi so se trudili pisati tako, da bi jih mogli razumeti Slovenci po vseh pokrajinah. Vsi so se namreč dobro zavedali celotnosti slovenskega naroda ne glede na deželne meje in vsi, s Trubarjem na čelu, so izpričevali tudi toplo ljubezen do njegovega jezika.

Drugo znamenito Megiserjevo delo so „Koroški

letopisi“ (Annales Carinthiae) s slikami, ki jih je bil izdal v 12 knjigah že po svojem odhodu iz Celovca. Te predstavljajo prvi tiskan poskus velike celotne koroške zgodovine od njenih početkov do XV. stol., zaradi česar je veljal potem še v vsej prvi polovici preteklega stoletja za pravega zgodovinskega veljaka, čeprav je v njih za najstarejšo dobo seveda še mnogo nezanesljivega in celo izmišljenega kakor pri večini starih zgodovinarjev, toda za XV. stol. tvori ona še danes dragocen zgodovinski vir. Njegova velika zasluga je, da nam je rešil pozabljenja premmno važnega gradiva.

Za nas Slovence je to njegovo delo pomembno še zlasti zato, ker v njem obširno govori tudi o starih slovenskih koroških knezih, o pokristjanjenju Slovencev in nam natančno opisuje gosposvetska ustoličenja, knežji kamen na Krnskem gradu, vojvodski prestol na Gosposvetskem polju itd.

Koroški stanovni so nadalje s kranjskimi in štajerskimi vred omogočili, da je dosegla slovenska protestantska književnost tudi najvišji tedaj možni vrh, to je slovenski prevod celotnega Sv. pisma. Tega je začel pripravljati J. Dalmatin že l. 1575, a uresničiti je bilo mogoče tako veliko delo šele potem, ko so stanovni notranjeavstrijskih dežel vzajemno prevzeli stroške za njegov natis (od skupnih stroškov 3010 gld so prevzeli Korošci 900 gld). Pri pregledu rokopisa sta sodelovala tudi koroška predikanta B. Steiner in Janž Fašang iz Čajniča, kar nam obenem kaže, da sta morala biti oba rojena Slovenci ali pa vsaj dobro znati slovensko.

Od natisnjenih 1500 izvodov so prejeli potem Korošci 300 iztov za potrebe koroških Slovencev. V domovino so jih spravljali v sodih kot kramarsko blago, da bi jih

dunajska vlada na meji ne zaplenila. Pri takem tihotapljenju slovenskih knjig čez mejo so pridno sodelovali tudi Korošci, saj n. pr. vemo, da so spravili l. 1595 prav z Megiserjevo pomočjo preko Celovca v slovenske dežele 21 sodov zadnje Trubarjeve knjige („Hišna postila“). Imeli so nekaj časa skrite v celovškem kolegiju, katerega rektor je bil Megiser, in so jih potem od tam razpošiljali po ostalih slovenskih deželah. (Kranjci so se potem Korošcem za to še izrečno zahvalili). Za širjenje slovenskih knjig na samem Koroškem so se med plemiči zavzemali zlasti J. Weispriach, O. Lichtenstein, K. Rambschüssel s Humperka, nekateri Pibriacherji i. dr.

Ker nemška katoliška višja duhovščina pri nas ni poskrbela za slovenske priročnike, ki bi jih nižja duhovščina v dušnem pastirstvu neobhodno potrebovala, je bila ta prisiljena posegati po protestantskih, zlasti ker premmnogi tudi latinsko niso znali. Tako je šlo največ slovenskih protestantskih knjig ravno med nižjo duhovščino, manj med plemstvo, ki je mnogo laže bralo nemške, in najmanj seveda med kmetiško ljudstvo, ker so bili tedaj še redki, ki so znali brati. Ko se je vnel v naših deželah odločilni boj med luteranstvom in katolištvom, so plenili in v celih kupih uničevali predvsem te knjige, a odločilnim krogom ni prišlo na misel, da bi jih nadomestili s katoliškimi. Patriarhov odposlanec Bisantij je l. 1581. pisal s svoje vizitacije po slovenskem Koroškem: „Uničil sem jih (namreč protestantske knjige pri duhovnikih) več kot dva tisoč in rešil duše teh revežev, ki so brali te prevode in razlage podnevi in ponoči brez strahu in ozira na papežev izobčenje“ (v št. Rupertu na Koroškem je n. pr. zaplenil več Trubarjevih in Dalmatinovih knjig).

(Dalje prihodnjic)

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

DOBRO NOVICO ...

... slišimo iz dneva v dan bolj redko. V vrvenju današnjega časa naravnost ni prostora za njo. Skoraj bi mislili, da je obsojena na smrt. V resnici pa ni tako, saj nas v vsakdanjem življenju ne preseneti manj dobrih poročil in vesti kot nekdanj. Današnji nakladi našega lista je priložen prospekt od Geschäftsstelle J. PROKOPP, Wien VI., Mariahilfer Strasse 29, ki bo vas prepričal, da sreča res ni mrtva.

VOGRČE

Popravila pri cerkvi so v glavnem končana. Stolp je prenovljen, prav tako je narejen novodobni odvod ob južni strani cerkve. Tla v stolpu so narejena iz cementa. Tudi zakristija je dobila novi pod. Zakristija kakor tudi obok stolpa sta bila prebeljena. Želimo si tudi, da bi kmalu odpeljali vso navlako pred vhodom na pokopališču, ki res ni v okras naši sicer čedni vasi. — Naprava odvoda ob cerkvi je zamisel g. inž. Dedeka; dela pa je izvršilo podjetje Glawar iz Pliberka zelo vestno in natančno, da zasluži našo pohvalo.

Smrtna kosa tudi ni mirovala. Dne 11. junija smo pokopali skrbnega očeta in pridnega gospodarja Franca Uršica v starosti 73 let. Štirinajst dni za njim smo pokopali Janeza Vertiča, 63-letnega prevžitarja pri p. d. Grubelniku. Henrik Černič, pomož. delavec in oče številne družine, se je v obupu obesil blizu svojega doma. Vsem prizadetim družinam naše iskreno sožalje; rajnim pa naj sveti večna luč.

VEČNA VES

Prihodnjo nedeljo, dne 2. oktobra, bo v Večni vesi slovesna posvetitev novih zvonov. Prva sv. maša bo ob pol 8. uri zjutraj, druga slovesna sv. maša pa ob 10. uri dopoldne, nato blagoslovitev. Med svečanostjo blagoslovitve bosta pela združena pevska zbor iz Večne vesi in Šmihela.

Vse iz bližnje in daljne okolice na to slovesnost lepo vabimo.

ŠTEBEN V PODJUNI

Po daljši bolezni je v ponedeljek, dne 19. septembra v starosti 78 let umrla Helena Jöri v Štebnu. Njeno življenje je bilo prepolnjeno z žrtvami, delom in z neizmerno ljubeznijo do svoje družine in svojih otrok, kar bodo gotovo vedeli tudi ceniti. Rajna mati je bila vsled svoje prijaznosti, ponižnosti in kuharskega znanja ter splošne izobrazbe zelo spoštovana in priljubljena vsepovsod. S svojim vedrim značajem je povsod in v vsaki družbi ustvarila prijetno razpoloženje. Večkrat smo se ji čudili, kako ona vse to zmore, ko so jo vendar vedno obiskovale razne neprilike in težave. Komaj se je znebila enega križa, ji je usoda naložila že spet drugega na ramena, toda ona je vse udarce, ki so jo srečavali v vsakdanjem življenju, prenašala res junaško, z dobro voljo in krščansko vztrajnostjo do zadnjega.

Se težje življenje se je za njo začelo, ko je zgubila predlanskim svojega moža, ki ji je bil pri vsem tem še nekakšna opora.

Rajno smo pokopali v sredo, dne 21. septembra na farnem pokopališču v Štebnu ob navzočnosti številnih faranov in znancev iz sosednjih fara. Pogrebne obrede so opravili č. g. župnik Pösch ob asistenci č. g. župnika v p. Wöfla, pevci pa so ji zapeli v slovo lepe žalostinke. Vsem preostalim sorodnikom, predvsem pa sinovom in hčerki, ki bodo svojo mater težko pogrešali, naše sožalje!

DOLINA PRI POKRČAH

Marijine romarje opozarjamo, da romarskega shoda v Dolini pri Pokrčah ne bo dne 2. oktobra, temveč dne 9. oktobra t. l. Tako bo ostalo tudi vnaprej, da bo vsako leto drugi romarski shod v Dolini na drugo nedeljo v oktobru.

Spored božjih služb za romarski shod 9. oktobra 1955:

Od 7. do 11. ure sv. maše. Ves čas med sv. mašami prilika za spoved in obhajilo.

Istočasno se župni urad v Pokrčah zahvali vsem, ki so ob priliki prvega romarskega shoda spomladni darovali za cerkev in za tombolo. Z izkupičkom od tombole je bilo mogoče kriti del dolgov, ki so še ostali od dosedanjega dela pri gradnji cerkve. Obenem so naprošeni verniki, da tudi sedaj darujejo po svojih močeh, da bodo še ostali

Pri nas na Koroškem

dolgov poplačani in da bo mogoče takoj prihodnjo spomlad ometati zidove cerkve in tako olepšati priljubljeno romarsko svetišče.

KOTMARA VES

Skozi 25 let je župnikoval pri nas pokojni župnik Konrad Mente, ki je umrl pred 3 leti, vpokojen na Golšovem in je tam pokopan.

Zaradi svoje sončne narave, po kateri je slovel daleč preko farnih meja, je bil pri vseh ljudeh zelo priljubljen. Kot zaveden Slovenec je moral za časa nacistične strahovlade tudi v pregnanstvo, ki mu je tako zrahljalo zdravje, da se ni več opomogel.

Da bi spomin nanj ostal živ, smo mu na kvatno nedeljo ob navzočnosti številnih faranov v okviru prirske slovesnosti odkrili spominsko ploščo na pokopališču.

V zadnjem dopisu iz Kotmare vesi se nam je vrnila neljuba napaka. Pravilno se glasi Brdovnikova mati, ne pa Brodnikova. Oprostite! Tiskarski škrat ima pač večkrat prste vmes. (Urednik).

BILČOVŠ

Tudi v Bilčovsu smo obhajali dne 18. 9. veselo ženitnino. Čebrova Mici se je poročila in vzela za moža Antona Užnika, krojača po poklicu.

Nevesta izvira iz številne Čebrove družine. Saj se je iz te družine rodilo 16 otrok

bila zastoj. Tako ga je 28. VIII. rešila smrt njegovega trpljenja.

Bil je mož blagega značaja, zaveden Slovenec, ki je kaj rad prebiral Mohorjeve knjige in tudi druge slovenske liste. V svoji bolezni je večkrat z otroško pobožnostjo prejel sv. zakramente in tako je šel dobro pripravljen po večno plačilo.

Mnogo ljudi se je zbralo 31. VIII. pri Marniku v Kajzazah, da mu izkažejo zadnjo čast in ga spremijo na pokopališče naše farne cerkve. Pevski zbor mu je zapel na domu in pri grobu žalostinke, saj je bil vedno prijatelj slovenske pesmi. Žalostni Marnikovi družini izrekamo iskreno sožalje in priporočamo njega, ki je bil dober gospodar, sadjar in skrben družinski oče, v blag spomin. — Naj počiva v miru!

SLOVENJI PLAJBERK

Spet se je nabralo precejšnjo košaro novic in sicer veselih in žalostnih. Na kratko hočemo najprej omeniti poroke, ki so se vršile letos v naši fari. Za zakonsko življenje sta si podala roke g. Jehart Ogris, pd. Šošolcov, in gdč. Herta Trušnik iz Kaple. Stanujeta na Bistrici v Rožu, kjer je Jehart kot trgovski pomočnik zaposlen. Drugi par je bila Micka Potisk, ki se je poročila s šoferjem Antonom Lach iz Celovca. O poroki tretjega para — Pepca Ogris, pd. Pošingerjeva, in Stanislav Vauti — smo na tem

Kmetijska šola v Tinjah

Tudi letos bo zopet v Tinjah kmetijska šola za kmečke fante. Pouk bo trajal 6 mesecev, to je od ZAČETKA NOVEMBRA DO SREDINE APRILA. Fantje, ki so lansko leto obiskovali kmetijsko šolo v Tinjah, so namreč izrazili željo, da naj šola traja vsaj pol leta; lansko leto je trajala le dobre tri mesece.

Tako fantje, kakor starši, katerih sinovi so lansko leto obiskovali kmetijsko šolo so bili zelo zadovoljni s šolo in so se osebno in pismeno zahvalili za vse, kar jim je šola nudila. Letos pa bodo fantje gotovo še bolj zadovoljni, ker se je letošnje poletje ustvarilo marsikaj novega, kar bo učenje in praktične vaje v gospodarstvu znatno olajšalo in izpopolnilo.

Kmečki fantje, prijavite se takoj in sicer na naslov:

Kmetijska šola, Tinje (Bäuerlicher Bildungshof, Tainach).

Prijavite se lahko pismeno ali še boljše osebno. Vsa pojasnila dobite ali osebno ali pismeno pri vodstvu kmetijske šole v Tinjah.

in sicer 8 fantov in 8 deklet. Lepo je bilo videti, kako so sestro spremljali bratje in sestre pred poročni oltar. Naj ljubi Bog tudi blagoslovi mladi par in naj ju sreča spremlja skozi skupno zakonsko življenje.

VELINJA VES

Na angelsko nedeljo je bila v Velinji vesi vesela ženitnina. Poročila se je najmlajša Rupijeva hčerka, Kornelija-Angela Krušič. Svojo roko je podala pridnemu fantu Francu Stingler, p. d. Tomanovemu na Vesavi.

Poroka se je vršila pred sv. mašo. Mnogo povabljenih gostov je spremljalo blagi par kerkvici v Velinji vesi, kjer je mladi par zvezal k večni ljubezni domači g. župnik. Obed so pripravili v rojstni hiši pri Rupiju, kjer so se dobro imeli in veselili vsi povabljeni. Mlademu paru želimo prav obilo božjega blagoslova in sreče v zakonskem življenju.

KAJZAZE

† Janez Miškulnik

Koncem avgusta je zatisnil oči blagi Marnikov oče, Janez Miškulnik v Kajzazah.

Dolga bolezen ga je vrgla, sicer se krepkega moža, na bolniško posteljo. Pred leti ga je zadela huda nesreča. Ko se je zbirala nevihta nad našimi kraji, je udarila strela v Marnikovo hišo in je moža, ko je bil v sobi, zadela strela in ga hudo ranila. Nož, ki ga je imel v žepu, je strela na koncu stopila in je dolgo bolehal na tej nesreči. A njegova krepka narava je tudi to prebolela in spet je bil precej pri zdravju, dasi ni več bil tako močan, kot prej. Zadnje mesece pa je moral mnogo trpeti na tem, ker je dobil razširjeno srce. Vsa zdravniška pomoč je

mestu že poročali. Četrti par, ki si je obljubil večno zvestobo, sta bila domačina: dolgoletni pismonoša Jakob Ogris in Micka Traunig, pd. Pavelnova. S tem dnem je Jaki svojo poštno torbo obesil na žebelj in se rajši preselil na nevestin dom. Peti par je bil Pavli Stornig in Marija Mishenthaler iz Zgornjega Koroškega. Ozekarjev Peter na Bistrici, po poklicu učitelj, si je izbral za življenjsko družico učiteljico Jozefino Bartl in sta si izprosil pri Mariji na Otoku božjega blagoslova.

Prvo nedeljo meseca avgusta sta se poročila tovarniški delavec Gregor Ogris v Borovljah in Martina Kropivnik, drugo nedeljo v avgustu pa Peter Ogris, pd. Perhovce, in Edith Wrumnig, doma iz Gorenč. Zadnjo nedeljo meseca avgusta sta stopila pred poročni oltar kar dva para: Tini in Mici Ogris, dve Pošingerjevi hčerki; Valentin Steiner — delavec v Beljaku — in Franc Egger — šofer v Gradesu.

Novoporočencem želimo mnogo sreče v novem stanu!

Sedaj se pa spomnimo na kratko še življenja od druge strani. Pri Kuglerju se je smrt oglašila najprej in odvedla v večnost rentnika Siegfrieda Tarman v starosti 53 let. Teden navrh pa je umrla čisto nepričakovano Hantovčeva mama Ana Wieser, 75 let stara. Dne 1. avgusta je po trudapolnem življenju in težki bolezni zaspal v Gospodu Marki Sparanz. Zadnje mesece je bil priklenjen na bolniško posteljo in je prenašal vse bolečine Bogu vdano. Rajni je umrl v starosti 80 let. Dan navrh, to je dne 2. avgusta je umrla v 79. letu svoje starosti Bukovnikova mama Franca Lauseger. Komaj je preteklo nekaj časa, ko je prispela vest, da je v celovski bolnici umrla Marija Ogris,

pd. Starinjakova Mojci. Rajna Mojci — stara 75 let — je trpela precej na živčni bolezni. Naj podeli Bog vsem umrlim večni mir!

Naša farna cerkev je bila nujno potrebna poprave. Gospod župnik so oznanili v cerkvi, da bo pač treba zbirati denar in naturalije. Ne bi si mislili, da bo to šlo tako hitro. V ponedeljek, dne 5. septembra smo že pričeli z delom in kar dobro napreduje, ker se je treba bati neugodnega jesenskega vremena. Dnevno so zaposleni štirje najeti delavci, večkrat pa pride še kakšen prostovoljec. Delo je prevzela tvrdka Arnold in smo prepričani, da bo projekt izvršila v splošno zadovoljstvo nas vseh faranov.

Starinske najdbe v spodnji Ziljski dolini

Deželni muzej za Koroško je izdal naslednje poročilo o izkopavanjih na Zilji:

„Na razsežnem pašniku soseske v Drevljah, na južnem bregu Zilje pod visokimi skalnatimi pragovi Dobrača je pred nekaj leti carinski uradnik Laggner iz Vrat postal pozoren na čudno raztreseno vrsto polkrožnih gričkov. Iz središča večine teh holmov je štrlel kos apnenčastega kamna. Na zemljepisni karti je kraj označen kot Dert. Slovensko besedico je mogoče z več načinov razlagati, ki pa niso brez pomena in nam tudi danes koristno služijo. Pašnik meji na jugu na približno 20 m visok in 300 m dolg ploščat nasip iz mešanega materiala, na katerem je tudi ivideti podobne holme. Ljudstvo pravi temu nasipu Gračnica, to je grajski grič.

Na podlagi Laggnerjevega poročila je Deželni muzej zadevo natančneje preiskal, tako v zgodovinskem kot v naravoznanstvenem pogledu, ker je ta pojav doslej bil nepoznan.

Lani je kustos za predzgodovinska raziskovanja major v pok. H. Kohla začel z izkopavanji na „grajskem griču“ in ugotovil, da dva kupčka apnenčevega gruščja pokrivata grobove. Našli so tudi žare (posode) s pepelom mrtveca.”

Nadalje pravi poročilo, da so letos nadaljevali z izkopavanji ter so ugotovili, da niso bili vsi grički grobovi. Na tako zvanem grajskem griču so vzokline imele posebno obrambno nalogo in, ko so kopali dalje v globino, so našli na ostanke debelega suhega zidu. Predmeti, ki so jih doslej našli, kažejo, da gre najbrž za ostanke kakega ljudstva iz časa venetsko-ilirskega preseljevanja kakih tisoč let pred Kristusom, v brnasti dobi.

O božji hram

Molitvenik za mladino, priredil dr. Metod Turnšek, Celovec 1955.

Izšel je pod zgornjim naslovom molitvenik, ki je namenjen predvsem mladini. Na 304 straneh je razvrščena njegova bogata vsebina. Najprej nam govori o liturgiji, predvsem o sv. maši. Nato je nakratko opisano cerkveno leto. Ta prvi del molitvenika bi lahko imenovali osnovno liturgično vadnico. Sledi razlaga božjih in cerkvenih zapovedi. Sredstva milosti, sv. zakrament in molitev so razložene v naslednjih poglavjih. Kratko, vendar skrbno izbrano je število molitev za vsak dan, za osebne zadeve, za razne zadeve, za sv. obhajilo in najvažnejše pobožnosti. Zaključni molitvenik izbor nabožnih ljudskih pesmi.

Vsak molitvenik ima namen gojiti pravo pobožnost, skuša pripeljati kristjana do prave molitve kakor to že ime pove. Verni kristjan gotovo najlepše in najboljše takrat moli, kadar moli in živi s sv. Cerkvijo. Cerkev pa svoje najlepše molitve opravlja pri sv. daritvi, ki je središče cerkvenega življenja, pri delitvi sv. zakramentov, ko se v cerkvenem letu spominja najvažnejših dogodkov iz Jezusovega in Marijinega življenja in slednjic ob praznikih svetnikov.

Kdor hoče živeti s Cerkvijo in biti deležen v obilni meri njenega nadnaravnega življenja, mora v svoji molitvi hoditi po poti, ki jo je sv. Cerkev pod vodstvom Sv. Duha pokazala, ali, kar je isto, živeti mora liturgično. Ta molitvenik je napisan po teh smernicah in ga zato živo priporočamo ne samo mladini, ampak tudi odraslim, saj bodo v njem tako eni kakor drugi našli smernice k resnični in globoki pobožnosti, k življenju s sv. Cerkvijo, k zakramentalnemu življenju. Naj bi se novi molitvenik čimbolj razširil in pripomogel na ta način k bolj globokemu in pristnejšemu krščanskemu življenju, v katerem je naša rešitev. P.

Strokovna izobrazba

Misli k knjigi prof. L. Löhra: „Extensiv einrichten, intensiv führen“, ki jo je izdala Deželna kmetijska zbornica.

Profesor dr. Ludvig Löhr je napisal knjigo „Extensiv einrichten, intensiv führen“. V njej opisuje, kako bi bilo treba eskstenzivno gospodarstvo dvigniti — izboljšati in ga v tej višini vzdržati. Naj navedem nekaj glavnih misli njegovega strokovnega dela. Pisatelj piše:

Avstrija, ki je v zadnji vojni izgubila ogromno delovnih moči in obdelovalne zemlje, je kljub temu gospodarsko toliko napredovala, da sama pridelala 83 odst. živil, potrebnih za prehrano prebivalstva. Primanjkljaj tvorijo krušna žita in močna krmila za vzrejo mlade živine, prašičev itd. Poleg tega pravi, da bi bilo treba toliko več pridelati, da bi kvalitetno dobre pridelke lahko tudi izvažali. Agrarna politika pa mora gledati na to, da se dosežejo primerne cene domačih pridelkov in na ta način omogočijo boljše obstojnost manjših gospodarjev, v prvi vrsti onih, ki živijo v manj rodovitnih hribovitih legah. Strokovnjaki trdijo, da bi tudi v hribovitih krajih lahko veliko večino dela opravili s stroji ter s tem

če bi bližnje parcele spremenil v njive, ki zahtevajo več delovnih moči, a daljne pa v travnike, s katerimi je manj dela. — Glede uporabe umetnih gnojil je mnenja, da jih nekateri gospodarji zato ne uporabljajo, ker jih ne poznajo in zato podcenjujejo njihovo vrednost.

Pri živinoreji je pa treba rediti le živali, ki dajo največ koristi. Močna krmila se izplača dajati le živini, ki jih najbolj izkoristi. Imeti je treba samo toliko živine, kolikor jo bodo mogle domače delovne moči streči in kolikor je bo mogoče prerediti z domačimi pridelki. To velja zlasti za kmeta, ki je zelo oddaljen od mesta. Blizu mesta, kjer se na trgu lahko vse proda, se izplača kupovati močna krmila za živino in umetna gnojila za njive, travnike in sadovnjake. Le tako bo naše gospodarstvo dobičkanosno.

Gospodar, ki se posveča intenzivnemu gospodarjenju, pa mora imeti za to potrebno izobrazbo. Zato mora kmet poskrbeti, da bodo njegovi otroci dobili potrebno strokovno izobrazbo in tako vzgojeni, da bodo ime-

Našim gospodinjam

Otroci hodijo zopet v šolo

Novo šolsko leto se je pričelo. Prineslo je skrbi šolarjem in njihovim materam. Doma je zdaj sicer več miru, a skrbni materj prinese vsak šolski dan polno vprašanj.

Najprej skrb: ali bo otrok, ki je stopil prvič v šolo, dober učenec? Če je že bil v šoli, nas zanima, ali bo letos zdeloval boljše ali se bo morda poslabšal. Kakšen bo njegov učitelj ali učiteljica? Ali bo deležen v šoli dobre vzgoje? Ali ne bo šolska vzgoja nasprotovala vzgoji doma? Ali bo imel dovolj prilike spoznati lepoto materine govornice? Kakšna bo njegova družba v šoli, na poti domov? Kdo bo njegov prijatelj?

Vsa ta vprašanja dajo dovolj misliti dobri materi. Če bo hotela dobiti nanje odgovore, ne bo smela pustiti vnmara otroka in šole, kot na žalost nekatere matere: oddahnejo se, da odide otrok v šolo, češ bo vsaj spet malo več miru doma. Kako mu gre v šoli, s kakšnimi prijatelji se druži, za vse to pa nimajo časa, da bi se zanimale. Nujna podlaga za dober napredek otroka v šoli pa je sodelovanje doma in šole.

Zanimajmo se, kdo je otrokov učitelj. Pojdimo včasih k njemu in ga povprašajmo, kako naš otrok uspeva v šoli, kako se vede, kakšno družbo si je izbral. Dober učitelj, ki hoče biti otroku tudi vzgojitelj, nam bo vse to rad povedal. Doma z otrokom govorimo o šoli: kaj so se učili; ali je znal, če je bil vprašan; kaj so dobili za nalogo; kako je bilo na poti domov iz šole itd. Z zanimanjem za šolo v otroku vzbudimo veselje do šole; ohranimo njegovo zaupanje, da nam tudi pove, če ni bil priden v šoli; če so bile kakršne koli nevarnosti zanj na poti domov in podobno. Seveda moramo biti zelo previdni v razgovoru in pouku, da nam ne bi otrok kdaj kaj iz strahu pred kaznivo zamolčal. Otroku naj čimveč sam govori. Navajajmo ga k temu! Ne mučimo ga z neprijetnimi vprašanji! V prijaznem razgovoru z njim nam bo vse sam povedal.

Pri mlajših je prav, da pregledamo, če ima v redu šolske reči. Kakršnega reda se

bo navadil prve mesece šole, takega bo ohranil skozi vsa šolska leta. Seveda naj bo materino oko vedno budno nad njim, a čim manj opazno.

Ob pravilnem sodelovanju doma in šole mora vsak povprečen otrok napredovati. Če naš otrok v šoli zaostaja, potem nekaj ni v redu z njim ali pa — z nami, čeprav najraje v takem slučaju zvrčamo vso krivdo na slabega učitelja ali učiteljico, ki našega „zastavljajo“, ga ima „na piki“.

S šolo in šolanjem otrok je dosti težav in dosti stroškov, toda dobra šola je največja in najboljša dota, ki jo more dobiti naša hči in najboljši osnovni kapital, s katerim lahko začne naš sin.

Nekaj iz vzgoje naših malčkov:

Hranilnik

Kdo se ne spominja malih hranilnikov, ki smo jih imeli kot otroci? Ta reč je danes skoro izginila iz naših domov. In vendar! S hranilnikom, ki ga je darovala svojemu otroku kot priznanje za ta ali oni uspeh, ima mamica v rokah močno orodje za njegovo vzgojo.

Seveda mora otroku vselej povedati, v kakšen namen naj hrani denar. Ko bo imel toliko in toliko, bo lahko kupil lepo knjigo ali kako drugo koristno stvar, ki si jo želi.

Denar, ki si ga otrok sam prihrani, je zdrav v pravem pomenu besede, ker kot vzgojno sredstvo tudi nekaj zaleže; otrok se ga navadi pravilno vrednotiti. Da bo tak otrok denar pravilno obračal, ko bo dorastel, ni treba posebej poudarjati. Morata pa mamica ali oče paziti, da se otrokovo varčevanje ne sprevrže v skopuštvu, ki se v odraslem človeku spremeni v sebičnost in nevoščljivost.

Otrok mora vedeti, zakaj varčuje, vedno mora imeti pred sabo cilj, ki ga bo dosegel, ko bo prihranil določeno vsotico.

NEKDAJ IN SEDAJ

Pogovor v kmečki družini je nanesel na življenje naših kmetov pred petdesetimi leti. Življenje je bilo takrat trdo in skromno. Ponекod so orali še z lesenimi plugi, umetnih gnojil niso poznali, zato so bili pridelki majhni.

Danes pa je vse drugače. Kjer so bili nekoč kolovozi, so asfaltirane ceste in namesto z lesenimi plugi orjejo z železnimi, ki se zasadijo globoko v zemljo. Vole in konje je nadomestil traktor in večkrat stroj v enem dnevu opravi delo, za katerega je prej človek z živino rabil cel teden. Tudi donos zemlje se je zvišal.

Toda kmetovanje je postalo veliko bolj zamotana stvar kot nekoč. Vsak teden slišimo in čitamo o novih, uspešnejših načinih obdelovanja zemlje.

Če hočeš sebi in svojim otrokom blagostnja, moraš skrbeti za to, da boš kmetoval z modernimi sredstvi in zato je potrebno, da si poučen o najnovjših prido-bitvah in izkušnjah v kmetijstvu. To znanje daje Kmetijsko gospodarska šola v Tinja-h (Bäuerlicher Bildungshof Tainach) in starši, ki hočete svojim otrokom dobro, prijavitelj svojega sina v to šolo, ki se bo začela dne 7. novembra in bo trajala šest mesecev.

prihranili veliko delovnih moči za ostale parcele, ki jih ni mogoče obdelati s stroji.

Vsak kmet naj ohrani in drži delovne moči na kmetiji, da ne bodo odhajale v mesta, v tovarne in obrtne delavnice. Kmečki človek navadno ne najde več poti nazaj na kmete, če je zaposlen v obrti in industriji. Če bi odvzeli od rodne grude potrebne delovne moči, bi se rodovitna oziroma obdelana zemlja spremenila v ledino. Da to preprečimo, moramo porabiti vsa sredstva, da se število kmečkih ognjišč ohrani in še poveča. Poskrbeti je treba za tisoče kmečkih družin, ki se borijo za obstoj. Zato tudi kmetje opravičeno zahtevajo višje cene svojim pridelkom. — Delo naprednega kmeta je bogato poplačano z visokimi in kvalitetnimi pridelki.

Kmet bi tudi več pridelal, če bi sejal prvovrstno in razkuženo seme. Uporaba dobrega semena da ravno toliko dela kot uporaba slabega, a pridelek se poveča za 10 do 30 in več odstotkov. — Več koristi bi imel,

li veselje do kmečkega dela. Tudi sam mora dobiti čas za nadaljnjo izobrazbo, ki mu jo dajo kmetijska predavanja, tečajji, ekskurzije, branje gospodarskih člankov, knjig itd. Na žalost je še vedno vse preveč gospodarjev, ki za to še nimajo dovolj časa in smisla.

Kadar domače delovne sile ne zadostujejo, je potreba posluževati se tudi najetih delavcev za intenzivno obdelovanje zemlje. Gospodar, ki nima dovolj delovnih moči in sredstev za vzdrževanje velikega grunta, zlasti še v hribovitih krajih, bo kaj kmalu prešel v ekstinzivno gospodarjenje. Res dober gospodar je tisti, ki zna svoje gospodarstvo iz slabega ali ekstinzivnega gospodarjenja spraviti v intenzivno in ga tudi stalno na tej višini ohraniti. — Mnogi gospodarji mislijo, da bodo živeli kar sami zase. Nehote je pa le sosed odvisen od sosed. Le v močni skupnosti je obstoj kmečkih družin. — Nad vsem je pa ljubezen do rodne grude in dela na njej. V tem je bodočnost našega kmetijstva.

Načrti za avstrijski petrolej

V našem notranjopolitičnem pregledu smo na kratko omenili spore med političnimi strankami glede uprave petrolejskih vrelcev. Tukaj pa navajamo nekaj podatkov o bodočih produkcijskih načrtih.

Kot javlja „Sozialistische Korrespondenz“, bo letošnja proizvodnja surove nafte dosegla verjetno 3,5 milijonov ton, kar je nekoliko več, kot je bila največja količina, ki so jo načrpali Sovjeti.

V prihodnjih letih bodo avstrijski strokovnjaki še enkrat izmerili in proučili ležišča petroleja, ker baje sovjetski geologi niso imeli dovolj preciznih priprav za merjenje. Nadalje pravijo, da je sedanja predelovalna tehnika zastarela in da gre v izgubo mnogo snovi, posebno plinov, ki bi jih lahko koristno izrabili. Tako računajo, da gredo v izgubo velike količine zemeljskega plina. Prve investicije bodo torej služile za zgradnjo naprav za izkoriščanje zemeljskega plina. Nadalje hočejo tudi izboljšati kvaliteto izdelkov in predvsem temeljiteje izkoriščati

surovine, to je pridobiti iz njih več bencina.

Toda stvar ne bo tako zlahka šla. Sedanja avstrijska petrolejska uprava zaposluje 8700 delavcev in 1700 uradnikov. Delavce, ki so zaposleni pri vrtnih napravah, so Rusi strokovno dobro izveščali. Toda težave so pri vodstvenem strokovnem osebju. Po odhodu sovjetskega strokovnega osebja je ostal na petrolejskem področju le en sam avstrijski diplomirani rudarski inženir. Zato sedaj iščejo strokovno vodstveno osebje.

Prijave vremenske škode

Za škodo, ki ste jo utrpeli zaradi vremenskih pojavov kot toča, poplave, izguba živine in podobno, vam Finančni urad prizna znižanje dohodninskega davka (Einkommensteuer) sorazmerno z višino škode. To škodo je treba prijaviti v davčni prijavi ali pa jo izkazati v posebni prilogi. Tako prijavo lahko napravite s potrdilom občinskega urada. Potrdila pa morajo biti kolkovana (stempelpflichtig), kar na koncu podrobneje razložimo.

Povrh tega pa večina občin pobira za izstavljanje takih potrdil posebne občinske upravne pristojbine.

Nekatere občine pa ne izdajajo le posameznih potrdil, ampak izdelujejo skupne se-

Zagrebski fižol. 40 dkg svežega prašičjega mesa, 5 zelenih paprik, 5 paradižnikov, 1 čebula, 4 žlice olja, 1 žlica moke, 1 kg stročjega fižola, sol. V kozico naloži na rezance rezano, iztrebljeno papriko, olupljen, zrezan paradižnik, na kosce zrezano meso in čebulo. Polij z oljem ter pari 1 in pol do 2 uri. Nato potresi malo z moko in še popraži. Na rezance zrezan, mlad stročji fižol skuha posebej v slani vodi. Odcejene stresli k mesu, prilij kropa, če je pregosto, ter še nekoliko pokuhaj.

Gorenjski krapi — ljudska jed. ½ litra ajdove moke, 1 jajce, sol, mlačna voda. Nadev: skuta ali sir, 1 jajce, sol. Zabela. Ajdovo moko popari. Ko se nekoliko ohladi, osoli, prideni jajce in toliko mlačne vode, da pogneteš testo. Skuto ali sir zdrobi, zmešaj z jajcem in osoli. Od testa trgaj po žlico testa, ga na roki razvleci, daj v sredo nadev in ob straneh dobro stisni. Kuhaj v slanim kropu 25 do 30 minut. Odcejene prereži ali jih zreži na rezine in dobro zabeli z gorenjsko zaseko.

Paradižnik na hitro. — 1 kg paradižnika, 1 čebula, česen, sol, 2 žlici moke, olje, peteršilj, 2 žlici parmezana. Na rezine zrezan paradižnik povaljaj v moki in na vročem olju na obeh straneh speci. Posoli in popraj, potresi z drobno zrezano čebulo, česnom in peteršiljem ter pari pokrito na slabi vročini 5 minut. Razravnaj na podolgast ogret krožnik, potresi z nastyganim parmezanom in postavi za nekaj minut v pečico.

co. Preden serviraš, naloži po sredi nasajena jajca.

Zapečeno zelje. — Prevri v slanim kropu ¾ kg kislega zelja ter ga dobro odcedi in polij s 5 dkg prekajene nakočkane slanine, s katero si prepražiš žlico čebule. Nalistaj tanko 1 kg kuhanega, olupljenega krompirja in ½ kg prekajene, kuhane, še tople svinine. V namazano kozico naloži prst visoko zelja, nanj plast krompirja, na tega plast svinine ter tako vrstoma napolni kozico. Zgoraj naloži krompir, ki ga polij z ¼ litra kisle smetane. Postavi za 20 minut v pečico, da se zapeče. Serviraj za samostjno jed opoldne ali zvečer.

Gospodinje smo stalno v zadregi, kako bi si najboljše pomagale pri prenašanju vročih loncev. Te skrbi nas je rešil ustvarjalec mode z gornjim modelom predpasnika.

Na prvi pogled nam predpasnik morda ni najbolj všeč, a je toliko bolj praktičen. Posebna dela za prijemanje loncev pripne-mo na predpasnik samo v času kuhanja, sicer pa nosimo predpasnik brez njih. Tako predpasnik nič ne trpi na svoji lepoti.

OPOZARJAMO KMETE NA URADNO OBJAVO ZVEZE SVETLEGA GOVEDA ZA KOROŠKO NA 8. STRANI. Ob priliki živinskega sejma v št. Vidu najdete vedno tozadevna obvestila med uradnimi objavami.

Tudi drugi se zgledujejo po tebi!

Ko smo zadnjič govorili o izbiri družice, smo dejali, da vsakdo išče prijateljstva pri svojih sovrstnikih, ki imajo iste ali podobne interese, težave ali pa jih družijo skupne duhovne lastnosti. Nadalje je mlad človek nagnjen k temu, da išče v prijatelju dopolnilo tega, kar njemu samemu manjka.

Po drugi strani pa tudi tisti, ki iščejo tvojega prijateljstva, delajo to iz več ali manj istih nagibov. Kajti vsak človek ima nekaj svojega v sebi, kar dela našo človeško družbo pestro in izpopolnjuje pomanjkljivosti posameznikov ter jih uravnava v eno veliko uravnovešeno celoto. Tako je tudi vsakdo izmed nas v nekem smislu zgled drugim. Dober ali slab.

Tega se moraš pri vseh svojih dejanjih zavedati in streteti za tem, da boš dajal dober zgled. Učinkovit bo pa tvoj vpliv na okolje le, če si boš znal osvojiti srca svojih prijateljev. S toplo in iskreno mislijo ter odkritosrčno besedo več dosežeš kot z vso visoko modrostjo na svetu. Vrata v srca odpre le ljubezen, in to ne ljubezen v besedi, ampak v dejanju. V tem leži vsa skrivnost uspeha, ki ti tudi razloži, zakaj imajo pogosto priprosti, skromni ljudje več uspeha v svojem družabnem okolju kot morda imenitni, učeni ljudje na visokih položajih, ki si mislijo, da so zaradi tega nekaj več. Po navadi ostanejo osamljeni ali pa jih obdaja krog prilizovalcev, ki bodo ostali njihovi „prijatelji“ le, dokler jim bo to narekoval interes.

Predvsem bodi do svojih drugov ljubezniv in jim kaži, da jih ceniš. Posebej se pa varuj pokazati, da jih v tej ali oni stvari nadkriljuješ. Najbolj učinkovit način, da izgubiš prijatelja, je, da ga zasmehuješ in zbadáš. Bolj vsiljuješ svojo „duhovitost“, bolj gotovo si boš v družbi zapravljal vse simpatije. Od časa do časa vsakdo prenese kako šalo tudi na svoj račun, toda če hočeš s tem pokazati, da ga nadkriljuješ, si si s tem zapravljal prijatelja, ki morda nima tako ostrega jezika, a ima morda druge darove, s katerimi te daleč prekaša. In tako nazadnje ostaneš sam.

In osamljenost je obsodba zate, je znamenje, da nisi znal najti do soljudi pravičnega odnosa, kajti rojeni smo zato, da živimo v človeški družbi v miru in prijateljstvu s soljudmi.

KOMU JE PEL?

Dva soseda sta imela živo mejo. V tej meji je živel majhen ptiček, ki je lepo prepeval vsako jutro.

„Meni poje!“ pravi prvi.

„Ne tebi, ampak meni!“ se odreže drugi.

Nastal je prepir, ki je šel do sodišča. Bila je dolga pravda. Sodniki niso mogli razsoditi, komu je pel. Zato je ostala pravda nerešena. Ko pa prideta soseda k odvetniku, da mu plačata stroške, jima reče: „Ali sedaj vesta, komu je pel? — Ne vama, ampak meni!“

Dvajsetletna Vida je rešila kralja

Vida ravno dopolni dvajset let. In tisti dan je bila Vida še pred jutranjo zoro na polju in je plela proso. Ko je tako zamišljena v delo, pa najde v travi sledi: stepena je rosa; ni več bisernih kapljic, razgle se so in trava je polegla.

Tu je moral pa že nekdo hoditi, si misli Vida, toda nikjer ne vidi stopinje. Gleda in se čudi: „Kaj bi bilo, kar je óteplo roso? Človek ni bil, ker ni stopinje; žival ni bila, ni sledi po nogi. Kaj bi bilo?“

Gleda dalje in zaželi, da izve, da dobi to nepoznano: „Daj Bog, da bi moje bilo, kar tu je nocej hodilo; kar tu je nocej hodilo, rano roso strosilo!“

Drugo jutro pride Vida na polje plet proso. Še pred jutranjo roso pride in spet najde v travi sledi. Kakor včeraj je stepena rosa in spet je trava polegla. In spet si zaželi, da bi njeno bilo, kar je tu nocej hodilo.

Vrnila se je domov, pa vedno ji je hodilo na misel tisto neznan, kar je videla na polju. Spet pojde jutri zjutraj v proso. Morda ima srečo in najde ono bitje, ki otepa roso. Ves dan je mislila samo na to in vso noč ni mogla spati.

Ko pride Vida tretje jutro zgodaj na polje, stopi na njivo, kjer je mislila pleti proso, pa prestrašena odskoči. Debela dolga kača zaglavača leži v svitku. Na koncu pa se ji razceplja truplo v devet repov. V vsakem repu ji blešči skozi kožo devet ključev. Kača se premakne in pogleda Vido in spregovori po človeško: „Ne ustraši se me, lepa Vida! Kar si prosila, si si izprosila; za kar si prosila, to si dobila.“

„Nisem si prosila kače, hude kače, zaglavača,“ odgovori Vida.

Za mladino in prosveto

Romale smo na goro sv. Heme in Rozalije

V nedeljo, dne 18. septembra je bilo glavno rozalsko žegnanje. Velika množica vernikov se je zbrala na gori sv. Heme v Podjuni. Slišal si narečja Rožanov, Gorjancev, Čezdravcev in govorico iz Podjune. Rozalsko žegnanje je res nekaj imenitnega — je pravi narodni praznik Podjune. Na tej gori ljudstvo iskreno počasti dve veliki svetnici: sv. Hemo in sv. Rozalijo.

Zato smo se Podjunčanke — nekdanje in sedanje gojenke gospodinjstkih šol v St. Rupertu in St. Jakobu — podale na romanje na goro k Sv. Hemi. Lepo in prijetno je, če prebivajo sestre skupaj, tako smo si rekle in tako smo tudi čutile, ko smo v skupni molitvi častile Boga, Marijo in naši dve sveti vzornici: mater sv. Hemo in čudovito božje dekletke sv. Rozalijo, ki smo jo tudi obiskale v kapeli pod skaljo, ji zapele in pozvonile z zvončkom želja.

V cerkvenem govoru nas je č. g. župnik Picej navduševal za visoke dekliške ideale, nas budil k stanovski in verski zavednosti, kajti naš čas potrebuje čistih deklet in plemenitih mater.

Po cerkveni slovesnosti so absolventke na odru na prostem pokazale mnogoštevilnemu občinstvu dva dekliška tipa: Amico, ki jo je neugnano hrepenenje gnalo od doma

v mesto in jo je nato razočaranje spametovalo. Vrnila se je k materi. Njeno prijateljico pa je velika ljubezen do doma in staršev priklepala na domačo grudo in njena velika zvestoba je bila kronana z lepo ljubeznijo dobrega fanta gruntarja. Lectova srca so pač ganila vse mlade gledalce — ali ne? — — —

Libuška dekleta so nam podala prizor: žanjice. O, te pa bodo znale sukati srpel! Saj so tudi dobre igralke in beseda jim teče kakor pesem, in rajati znajo, pa ne na hopsasa, marveč lepo po dekliško. Želeti bi bilo, da bi si mladež zapomnila vsaj nekaj naukov iz pesmic malih deklamatorok. Vzemimo si k srcu tudi nasvete govornika č. g. Piceja, ki je poudaril, naj domačo grudo ljubimo, ker domovina je dar neba.

Absolventke gospodinjstkih šol in vsa dekleta, ki ste bila z nami pri oltarju in v koraku, storile ste veliko delo in dolžnost; hvala vam in vedite, da bo vaša zvestoba tudi poplačana z božjim blagoslovom. Drugo leto se zato zopet polnoštevilno zberemo kje na lepem koščku naše zemlje in da nam bo tudi takrat sonce pošiljalo svoj zlati smehljaj. Bodimo vesele in pripravljene na vse žrtve, ki nam jih nalaga vsakdanje življenje. Naša organizacija naj postane močna po naši slogi in pomoči iz božjih rok.

MLADI JUNAKI

Jesensko sonce še toplo greje. Pred nami je lepa gorska vasica. Sredi hribovitega sveta, v prijetni dolini leži. Ta vas je zelo stara. Mnogi pravijo o njej, da sega še v turško dobo, torej v dobo, ko so hodili v naše kraje ropat in morit divji neverni Turki. Okoli vasi kipijo v nebo visoki hribi. S hriba, ki stoji najbližje vasi, teče bister potok in z rahlim šumom poje svojo večno pesem in tako poživlja vasico. Vaška dečad si ob tem potoku večkrat dela lesene mlinčke in srce ji od veselja kar poskakuje, ko vidijo, kako se ti mlinčki vrtijo.

V tem kraju stoji Čmrljeva hiša.

Branko Čmrli je mlad junak. Komaj osem let ima, a je že zastaven po telesu, gibčen, spreten in zvit kot lisica, da mu ni v vasi enakega. Ima modre in svetle oči z velikimi trepalnicami, nad katerimi so debele, črne in močno zaraščene obrvi. Kadar te pogleda izpod gostih obrvi, te kar strah objame. Sicer je pa zelo dober fant, nežnega srca, ubogljiv in skrben in je v šoli eden izmed najboljših učencev. Njegov učitelj ga je ob koncu leta zelo pohvalil, kar seveda ni bilo vseh njegovim součencem. Nekateri

so mu zavidali in so ga zato večkrat napadli. Kadar pa je bil doma, je najrajši očetu pomagal pri domačem delu ali pa je v prostem času podil gosi po dvorišču, sploh pa je zelo živ dečko.

Povsem drugačen je bil oče Blaž: delaven in vzoren kmet. Bil je najpremožnejši kmet v vasi. Spoštovali so ga vsi. Veljal je tudi za najmodrejšega moža v vasi, zato so se prišli mnogi posvetovati k njemu.

Ko je pa dobil sina Branka, ga je bil zelo vesel. Že zgodaj mu je dajal potrebne nauke pri kmetijskem delu, ker je hotel, da bi si Branko izbral očetu poklic.

Ko se je Branko nekega jutra prebudil, se je oblekel in skočil k oknu svoje izbice. Skozi to okno je bil krasen pogled. Prav pod oknom je žuborel potok in veselo pozdravljal Branka. Očaran od te naravnepote se je Branko stresel, kakor bi se prebudil iz dolgega začaranega spanja, in sklenil: „Na delo! Vzljubil je domačo zemljo in ji ostal zvest.“

*

Ze kot majhen fant je bil Branko zelo spreten. Za-

losti boste umrli vi in moj oče. Tedaj se mi razcepi telo v devet repov, v vsakem bom hranil ključ naših deveterih gradov. To pa tako dolgo, dokler ne pride deklica, ki bo prosila zame, da si me izprosi, da bo junaška tako, da se me ne boji.“

„Kje je ta deklica?“

„Danes se še komaj rodi. Ko dopolni dvajset let, tedaj me poželi!“ Ko mati vse to sliši, se kar zgrudi na tla. Prileti kralj, moj oče in, ko izve vse to, kar se je bilo zgodilo, pade tudi on in bila sta mrtva obadva. Zdaj pa je dopolnjenih dvajset let.“

Tako govori kača-zaglavača, kraljevič devetih gradov. Vida pa ga vpraša: „Kako pa naj te rešim?“

„Prosila si zame in sedaj si me izprosila. Pojdi po cesti proti belemu gradu, sam pa grem po gostem grmovju. Ko prideš na polje pred gradom, si utrgaj tam tri drobne šibe, ki bodo stare tri leta. Plazil se bom proti tebi, toda ne boj se, kar bo prišlo. Udari me z vsako šibico enkrat, potem pa jo hitro odvrzi!“

Vida se napoti po gladki cesti proti gradu. Nikogar ne vidi, nikogar ne sreča. Ko pride na polje pred gradom, vidi, da sredi polja raste leska. Na njej si poišče Vida tri šibe, stare že po tri leta in jih utrga.

Komaj jih utrga, že vidi pred seboj veliko kačo-zaglavačo, ki steza k njej glavo. Vida napravi tako, kakor ji je velela kača. Kača je izgnila, pred njo pa je stal človek do pet: kraljevič s ključi v rokah.

„Hvala, hvala, lepa Vida!“ ji zakliče kraljevič. „Kar si hotela, si dobila. Vzemi, vzemi vse te ključe in odkleni nama bele gradove. Čeprav sem bil do sedaj kača, pa sem sedaj kralj, ki kraljuje devetim gradom in z menoj ti, moja junaška Vida!“

In bila sta kralj in kraljica. Če še nista umrla, še gotovo živita danes.

to je imel pod svojim poveljstvom skupino vaških fantalinov. Bil je nekaj poveljnik. Zato so ga njegovi „vojaki“ poslušali. Imenovali so se Brankovci. Njegov največji nasprotnik je bil Lisjak, Brankov sošolec, ki pa je imel tri leta več kakor on. Tudi Lisjak je vodil skupino vaških fantinov.

Lisjak je bil dolg, suhljat gospodek; eden tistih, ki se ne zmeni za vsakogar. Nosil je debela očala, imel vedno razkuštrane lase in se je zdel zelo pаметen, kar pa v resnici ni bil. Imel je že enajst let, veljal je pa le za polovico Branka, česar se je Branko dobro zavedal.

Te dve skupini sta si bili torej v nasprotju. Prva pod vodstvom prekanjenega Branka, druga pa pod vodstvom Lisjaka. Ko sta se skupini nekoč stepli, je bil Branko zmagovalac, zato je Lisjak, togoten zaradi svojega poraza, čakal na trenutek, ko se bo mogel maščevati nad Brankom in njegovo vojsko.

*

Iz kopalnice je gledalo majhno okno na cesto. Ko se je Branko začel umivati, je opazil, kako njegov kapetan Jurče na vso moč dirja proti njihovi hiši. Branko ga je poklical. Jurče se je iznenaden ustavil, a ni vedel, kdo ga kliče. Ko pa je zagledal Branka na oknu, mu je pomignil z roko.

„Kam se ti tako mudi, Jurče?“ ga vpraša Branko. „Kam se mi mudi, praviš? Lisjakovci nas hočejo napasti; tebe čakamo. Oni, saj veš kdo, oni Lisjak hoče s teboj govoriti.“

„Kaj mi pa hoče?“

„Boš že videl, kaj.“

„Kaj pa, hudirja, govori no!“

„Vojsko hoče, saj je besen in togoten še od zadnjega poraza. Zlomem naj me, če mu tokrat ne zrahljam kosti... Pa hitro pridi, Lisjak tuli kot nor!“

Branko je malo začuden nesel roko k obrazu, si potipal nos in obračal oči po Juriju, kakor bi hotel še kaj zvedeti. Končno pa je le odgovoril: „Pridem! Malo počakaj!“

Ko je te besede izgovoril, je tekel z Jurijem v svoj tabor. Tam so ga njegovi „vojaki“ že čakali. Z glasnim krikom so ga sprejeli. Veseli so ga pozdravili in naenkrat je postal pogumen tudi tisti, ki se je do zdaj bal za svojo glavo.

Branko je najprej pogledal na Lisjakov tabor. Tam je vihrala bela zastava, pod zastavo pa je stal Lisjak in z rokami mahal in dajal nekakšne znake. Branko je najprej malo pomislil, kaj naj bi znaki pomenili. Končno je razumel, da hoče Lisjak z njim govoriti. Tako je tudi Branko dvignil belo zastavo in dva poveljnika sta prišla zdaj na razgovor.

Molče sta se bližala drug drugemu. Branko je nepremično gledal Lisjaka v oči, ko se mu je ta bližal. Kaj to? Gotovo se bodo zmenili, kdaj se bodo stepli. Saj je taka otroška vojaška navada. Pa nič. Molče sta se srečala, staknila glave skoraj skupaj in se gledala kakor dva jezna petelina in molčala.

Končno je Branko spregovoril: „Kaj mi hočeš?“

„Mir hočem s tabo skleniti. Čemu bi se vojskovali brez pravega vzroka, saj...“

„Kaaaj? mir? mu Branko preseka besedo. „Glej ga, junaka, mir hoče skleniti! Kje pa je tvoj pogum, repavec, saj si bil vedno tako bojevit. Zdiš se mi pravi desni razbojnik. No, če pa hočeš, naj bo! Jaz sem tudi za to!“

Mir je bil sklenjen. Lisjak je potem še nadaljeval: „Jutri greš k prvemu obhajilu, kajne?“

„Seveda grem. Saj sem zato mir sklenil s teboj, da bi bil v miru vsaj na ta svoj veliki dan.“

KSAVER MESKO:

OB SLOVESU

Moj sin,
ti dete mojih radosti
in mojih skrbi, bolečin,
zakaj odhajaš?
In greš tako lahkih besed?

Ze v zgodnji, prezgodnji mladosti
te jemlje mi tuji svet.
O sin moj, poznaš li tujine skrivnosti?
Zasede nezanih, tujih cest?
Nevarnosti duše morečih mest?
Ah, ako te ugonobe,
kam mati naj s svojo boljo gre?

Kako bo obraz moj bled,
od žalosti bolj ko od let,
ko zate bom noč in dan trepetala,
v bolesti srčni se povpraševala:
Kje hodi in kod?
Kam danes gre, kam jutri bo šla
v tujini njegova pot?

Čez vse neznane daljine sveta
za tabo moja prošnja bo šla:
Imej usmiljenje z menoj!
Ne slišiš, kako drhtim in trpim?
O čuj, pomisli, občuti to:
Kar tebe ni več doma,
sem jaz le hirajoče drevo,
samotno stoječe sredi polja —
O vrni, vrni se, otrok moj!

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

Fran Sal. Finžgar:

Ovčar Nejc

Med Stolum in Belščico me je zatela strahotna huda ura. Gora vsa v gosti megli, nad meglo svinčenosiv oblak. Iz oblaka ognjeni curki v goro, iz gore treski nazaj v oblake. Prav zares, da se je gora tresla. Točo je neslo vprek, da me je bila v obraz, me bila po rokah, da so bile vse rdeče in se je tu in tam pokazala kapljica krvi. Begal sem po planini in iskal bajte ovčarja Nejca. Prav dobro sem vedel zánjo. Drevil sem brčkone petkrat mimo nje in spet nazaj. V megli in toči je nisem mogel zagledati, dokler se nisem zaletel vánjo. Prihuljeno sem se skobacal skozi vrata, komaj za dobro ovco visoka.

S pograda se mi je zarežal ščetinast obraz. „Al-al-al te je napralo in nakrišpalo!” je jecljal Nejc, široko zinil in vtaknil v usta zalogaj kruha, z zasko namazanega. In še ko je hlastno žvečil, se mu je režal obraz v veseljem smehu.

Prav gotovo, da bi ga bil najrajši stresel za ušesa, jaz, revež, premočen, premražen, od toče zbičan in od treskov in strel ves preplašen.

„Toliko, da me ni bilo konec,” sem mu potožil.

Nejc spet v smeh: „Je-je-je udarjalo, udarjalo - ha-ha-ha! Čaj no, pridenem na ogenj, da se posušiš.”

Naložil je suhljadi na komaj tri pedi široko ognjišče, pobrskal po žerjavici in podpihal, da je takoj zaprasketalo z veselim plamenom. „Sedaj se pogreji! - Ali si lačen? - Čakaj, lonček mleka pristavim. Zavreto mleko pogreje.”

Ko je Nejc pripravil kuhno, sem se otrešal toče, ki sem jo imel povsod: za vratom, po žepih, na klobuku. In čim bolj sem se sam sebi smilil, bolj se mi je Nejc smejal, dokler mi njegov smeh ni pregnal vse groze in sem se ob ognju spet razživel. In ko sem se napil še vročega mleka, mi ni bilo več mar ne viharja ne ropota toče po strehi. Le kadar je prav trdo tresčilo in se je Nejc pokrižal - kar z nožem v roki - sem utihnil in se tudi pokrižal.

Ker je bil sedež na ozki klopici trd in nepripraven, sem se presedel k Nejcu na pograd. Pogledal sem k steni za hrbtom. Vsa bajta je bila namreč v breg vkopana, obložena s surovim zidom, le streha je bila lesena.

Ko sem zagledal tik pograda luknje v zidu, sem vprašal:

„Nejc, kaj pa bi bilo, če bi iz te luknje ponoči prilezla kača k tebi v vas? Jaz bi si

ne upal brez skrbi spat na tem pogradu.”

Ovčar se mi je zasmeljal, kakor da bi ga bil povabil na svatovščino, in razodel:

„Včeraj sem takole južinal kakor danes. Skatlo z zasko poleg sebe. Ali jo ne primaha modras iz tele luknje in kar nad zasko, prekvati prigrajanec!”

In se je spet zasmeljal, da se mu je zalepela drobtina in se je nakašljaj do solz.

Kar premikati sem se začel na sedežu in se plašno ozirati po luknjah v zidu. Ko se mi je polegel kašelj, sem vprašal: „In ti?”

„Nič. S tem nožem sem čavnil po njem, da mu je odletela glava, pa sva bila zgovorjena.”

To je bil ovčar Nejc, ki ni poznal druge kletvice kot „prekvato ovco” in se ga je zaradi nje prijel, da so ljudje rekli: Letos pase na Belščici spet „Prekvata ovca”.

Dan se je nagibal, neurje se je sicer poleglo, a lilo je in lilo, da me ni čisto nič mikalo iz bajte.

„Kar tlê boš,” je razsodil Nejc, nataknil je krive cokle, kovane z nasekanci, ogrnil čez pleča ovčjo kožo in se ravnal iz bajte: „Moram za družino, da mi je vihra ne vrže na Koroško. Počakaj, kuri in se greji!”

Cokle so zapele in zaropotale po kamnih. Pogledal sem skozi vrata za njim, a ga je že skrila megla.

Ni minila ura, ko se je vrnil. Otrešal je

DINO BUZZATI:

PRILIZOVANJE

Dino Buzzati je eden izmed najvidnejših italijanskih sodobnih pripovednikov, ki opisujejo današnje meščanstvo. Odlikuje ga oster čut za opazovanje in globoko razumevanje človeške duševnosti, a rahel sarkazem le še povečuje privlačnost njegovih kratkih sličic iz vsakdanjega življenja.

Inženir Anselmo Nais, generalni direktor družbe Selectron, zelo važna osebnost, toda človek odvratne zunanosti (zato se ga je prijel naziv „orangutan”) je poklical svoje- ga tajnika doktorja Stanisa Colombaro.

„Čitajte tole,” reče ter mu pomoli nekaj natipkanih listov, „in povejte mi iskreno vaše mnenje. Pa z vso iskrenostjo. Colombaro, priznati vam moram, da znate reči bobu bob in popu pop.”

Tipkani listi so poročilo, ki ga je pred-

bil in njegova glava je klonila Klari v naročje.

Poročati pa moramo tudi o tem, kako se je godilo drugim, ki so bili udeleženi pri tem prizoru. Edvard Templemore je pozorno in napeto opazoval s svoje ladje gibanje sovražnika, čigar ladja je zadela ob skalovje in so se neustrašeni razbojniki poizkušali rešiti. Z velikim daljnogledom je lahko opazoval različno vse, kar se je godilo, in močno mu je utripalo srce, ko so njegove oči ugledale belo obleko neke ženske na krovu - kako je krenila v čoln, ne da bi se količkaj upirala - roke, pripravljene, da jo sprejmejo, in njene iztegnjene, da se združijo z onimi. Ali je to Klara? Kako to, da se ni nič branila in upirala? Razburjen od čustev je odložil daljnogled, zagrabil meč ter planil v čoln, ki je bil pripravljen, da odrine za ostalimi. Naenkrat pa se ga je polotilo čustvo, kakor bi mu upadal pogum - mraz ga je tresel po vsem telesu. Štrašne misli so mu rojile po glavi, ko se je spomnil pokvarjenosti in krvoločne krutosti morskikh razbojnikov. Bližajoč se obrežju, je stal na klopi zadnjega dela v čolnu bleđ, prestrašen in s trepetajočimi ustnicami. Ne bi bil prenašal teh strašnih čustev, da ga ni navdajala silna želja po maščevanju. Krčevito je oprijemal svoj meč, v tem pa se mu je zdelo, da njegovo srce z vsakim udarcem na novo kliče: Kri! Kri! Kri! Bližal se je malemu zalivu in zapazil, da je neka ženska stala ob vhodu v podzemeljsko jamo - vedno bliže in bliže je prihajal in navsezadnje je spoznal, da je bila to njegova Klara - njeno ime je bilo na njegovih ustnicah, ko je slišal počiti dva strela hitro drug za drugim, - videl je Francisca iti nazaj in pasti

klobuk, snel kožo s pleč in jo obesil zunaj bajte pod napušč, izlil iz cokel vodo in ves vesel prilezel skozi duri.

„A-ha-ha, moj zvončar, to ti je gospodar! Tako mi je spravil trop v zavetje, da bi jaz bolj ne bi mogel. Jutri dobi celo pest soli in še peto kruha povrhu. Prekvata ovca, da le more imeti tako modrost. Boštjanov je; za Božič ga misli zaklati. O, teh kolin se ne pritaknem, rajši klepljem sok na sam sveti dan. No, križ božji, brez skrbi sem; sedaj si pa pristaviva večerjo. Fant, ali ješ kašo?”

„Jem.”

Nejc je prisul v lonec še pol pesti pšena. Skuhala sva, povečerjala, odmolila. Nejc je imel svoj roženkranc. „Ki je za nas z ano žljajto udarjen bil; ki je za nas pet šlafernic dobil; ki je za nas žalostno mater svojo troštal...” In očenaš za očenašem: za duše, ki se po teh gorah vicaajo; za vse, ki so po teh gorah naglo in neprevideno smrt stori-li...

Po molitvi sem poiskal v torbi - oprtnikov še takrat nismo poznali - čutarico sli-vovke.

„Ali bi jo, Nejc?”

Segel je po čutarici, z rokavom si obrisal ščetinaste brke in nastavil.

„Kakor bi bila iz masla kuhana, tako te-če,” si je spet otrl ustnice in se smejal.

„Nejc, še, še, če ti je vseč!”

In jo je potegnil, dokler je ni izpraznil. Zunaj je bila že noč, noč brez zvezd, le burja je žvižgala čez streho. Nejc se je razgovoril, celo jecljati je pozabil, dokler ni pozno legel na pograd in povabil še mene. Saj mi verjamete, da sem rajši obsedel kar pri ognjišču.

„Ste prečitali”, ga vpraša Nais.

„Sem prečital.”

„Hm, kaj pravite? Tudi če priznam (saj veste, skromnost ni moja največja čednost), da moja malenkost včasih tudi kakšno pametno ugane, toda tokrat... se mi pa le zdi, da stari Castenedolo zares pretirava. Kaj?”

„Nisem rekel ničesar.”

Tišina. Potem spregovori Nais, hladno in razočarano: „Torej, če sem prav razumel, vi se strinjate z menoj?”

„Popolnoma”.

„Pretirano hvalisanje?”

„Odkrito rečeno, da.”

„Hiperbole, puhla retorika?”

„Da, da, retorika.”

Tišina. „Poslušajte Colombaro, poklical sem Vas, da slišim vaše mnenje in vi mi pa odgovarjate skoraj le z enozložnimi besedami.”

„Ali moram kaj reči?”

„Zato sem vas vendar poklical.”

„To, kar mislim, in prav do konca?”

„Se razume, prav do konca!”

Colombaro se zamisli za kak trenutek, da se zbere: „Glejte gospod inženir, v čem se vi tako razlikujete od vseh drugih velikih industrijalcev je ravno vaše nasprotstvo, vaše nezlomljivo nasprotstvo zoper prilizovanje in kakršni koli obliki. In ta hvalnica dovolite mi, da to rečem, je hvalisanje v pravem pomenu besede” - Colombaro vidi, kako se odvrtni obraz gospoda generalnega ravnatelja razočarano podaljšuje in dobiva vsled tega še bolj opičji izraz: - „toda treba je razjasniti pojme. Obstajata dve vrsti hvalisanja. Prva vrsta se poslužuje laži. Poleg tega je še druga...”

„Katera?”

„Druga, bolj pretkana in bolj prefinjena, ki se poslužuje resnice same. Toda kraj, način in namen, s katerim je izrečena, dajo tej resnici neki nepristen prizvok. Dobro, in poročilo senatorja Castenedola spada v to vrsto.”

Obraz gospoda generalnega ravnatelja se je razjasnil, postal je skoraj človeški: „Torej?”

„Torej, na svetu so resnice, ko jih zaradi njihove veličine ni mogoče niti povedati, ker izgledajo, kot da so pretirane. Ali je res, kar je napisal senator Castenedolo. Gotovo, res je. Toda ali kaže to javno povedati? Odgovor: ne kaže.”

Usta inženirja Naisa so se čudno nakremžila, - nekaj, kar bi naj bilo nasmeh.

„Torej je bolje, da prosim senatorja Castenedolo, da stvar nekoliko omili, ugladi?”

„Točno.”

„Naj ubere mirnejši ton, od strani privednik.”

„Popolnoma tako.”

„Pa se vam ne zdi, da utegne senator biti nekoliko prizadet?”

„Morda, pa prav mu je. Očividno senator kljub svojim številnim letom še ni spoznal, kakšen človek je inženir Nais. Misli, da se bo prikupil s hvalnicami in kadilom. Vi! Čemu pa naj bodo hvalnice človeku, kot ste vi. Ustvaritelj ene izmed največjih industrij v državi, občutljiv poznavalec umetnosti, dobrotnik, govornik, - dovolite mi, da vam to povem, - očarljiv govornik, aristokratska pojava, lep človek...”

Iz Naisa se izvije šibek vzdih, dvigne roko, kot da se brani: „Colombaro, sedaj pa se hočete šaliti. Jaz, pa lep človek?”

Tajnik napravi presenečen obraz, kot da ne bi hotel verjeti lastnim ušesom: „Zakaj vi ne bi bil lep človek?”

„Hm, dragi Colombaro, priznam, da ste bistrega duha, da imate izredno sposobnost za ocenjevanje ljudi. Toda sedaj pa ne. Jaz pa lep! Kar se tiče tega, oh, mi je mati narava bila prava mačeha,” reče smeje Nais. Toda videti mu je, kako je zadovoljen, kako si prizadeva da samega sebe prepriča.

„Moramo se prav razumeti”, nadaljuje Colombaro, „obstojata dve vrsti lepih ljudi. So ljudje, ki jih vidite naslikane na ilustriranih razglednicah, ženskarji, tipi, ki so morda lepi za pogled, a so v resnici neslani, brez izraza, brez značaja. Pa so še drugi lepi ljudje, resnično lepi ljudje, bi dejali, iz katerih obraza sije duhovna veličina, luč razuma, človeško razumevanje, resnična osebnost. In je popolnoma brez pomena, če ne izgledajo kot grški kipi!”

„Oh, Colombaro, Colombaro”, zamrmra in strese glavo inženir Nais, ki mu vsi pravijo „orangutan.”

Sedaj je srečen.

Ladja morskoga roparja

Prevod iz angleščine

(36. nadaljevanje)

Francisco je lahko razločil kapitana od ostalih mož, ki so plavali proti obrežju, zakaj bil je daleč pred njimi, in ko je prišel že blizu brega, so ga zakrile skale Franciscovim očem. Ta se je pa bal zanj, zategadelj je splezal na skale in gledal za njim. Kajn je bil le še nekoliko jardov od brega, ko je počila puška. Razbojniški kapitan se je vzdignil visoko iznad vode - se stresel - čisto modra voda se je pordečila - se potopil in ni ga bilo več videti.

Francisco je planil s skale in ugledal Hawkhursta, ki je stal spodaj z mušketo v roki in jo je zopet nabijal.

„Lopov!” je zakričal, „odgovor mi boš dal za to!”

Hawkhurst je bil zopet nabil svojo mušketo in zaprl ponvico.

„Toda ne tebi!” je odgovoril Hawkhurst, vzdignil mušketo in nameril na Francisca.

Krogla je zadela Francisca v prsi. Nagnil se je nazaj, se opotekel čez pesek, do jame ter padel Klari pred kolena.

„O, Bog!” je vzkljnilo ubogo dekle, „ali ste ranjeni? Kdo me bo sedaj branil?”

„Skoro da ne vem”, je odgovoril Francisco slabotno. „Nikjer ne čutim nobene rane. Čutim se močnejšega” in položil si je roko na srce.

Klara je odpela njegov telovnik in spoznala, da je bil tam zavoj, ki ga mu je bil dal Kajn in ki ga je nosil v prstnem žepu. Ta zavoj je zadela krogla, ki pa Francisca ni ranila. Močni udarec na prsi ga je le osla-

URADNE OBJAVE

CERKVENI PRISPEVEK
„JAVNI POZIV“

Vse katoličane, ki so dolžni plačevati cerkveni prispevek, pa ga za 3. četrtletje 1955 (zaključeno 1. septembra 1955) še niso plačali, pozivamo, da v opominjalnem roku treh tednov, ki se začne 1. X. 1955, brez nadaljnega poziva plačajo svoj prispevek do 21. oktobra 1955 pri pristojnem župnem cerkvenem svetu in da pokažejo obenem svoj davčni predpis ali mezdni izkaz.

Cerkveni prispevek je po zakonu dolg, ki se mora plačati in Cerkev nima dolžnosti, da bi ga po svojih organih pobirala. Ako prispevek ni plačan, je dovoljena pravna pot. Organi, ki pobirajo cerkveni prispevek, uživajo pravno varstvo in imajo pravico, da zaračunajo 2-odst. zaostalega cerkvenega prispevka kot pobiralno pristojbino.

FINANČNA ZBORNICA KRSKE ŠKOFIJE
Celovec, Mariannengasse 2.

ZVEZA ZA SVETLO GOVEDO ZA KOROSKO
IN ŠTAJERSKO

sporoča:

72. razprodaja svetlega goveda v št. Vidu ob Glini se vrši v petek, dne 7. oktobra 1955 v živinskem hlevu. Začetek ob 9. uri dopoldne.

Prigon: 90 bikov in 60 bregjih krav. Vse živali so pregledane in zdrave (nimajo tuberkuloze in tudi ne bacila Bang). Ocena živine pa je v četrtek, dne 6. oktobra od 13. ure naprej.

ZVEZNO MINISTRSTVO ZA FINANCE
št. 105.831-9/1955

Personalna- in obratna sestava za leto 1955
Razpis izkaznic za davke na plače (Lohnsteuer- und Beihilfenkarten) za 1956/1957

Dne 10. oktobra 1955 se bo vršila personalna- in obratna sestava. Vsak hišni predstojnik mora v te

svrhe izpolniti tri sezname hišnih stanovalcev. Eden teh seznamov je namenjen v statistične namene. Če bi katerikoli hišni predstojnik seznama hišnih stanovalcev ne dobil, mora omenjeni seznam zahtevati od hišnega lastnika ali namestnika.

Vpisi v seznam hišnih stanovalcev naj bodo točni in za vsakogar čitljivi. Treba je izpolniti vse stolpce, ker so vsa v stolpcih navedena vprašanja važna. Hišni predstojniki, ki tega ne bodo vpoštevali, napravijo sami sebi in uradom veliko nepotrebnega dela, kajti naknadna dognanja bodo zahtevala veliko časa in stroškov.

Za delojemalce, ki ne bi podali pravih in natančnih podatkov, bi to nepošteno ravnanje imelo gotovo zelo težke posledice. V tem slučaju obstoja nevarnost, da bi dotični ne dobil pravočasno izkaznice za davke na plačo (Lohnsteuerkarte) ali pa bi za to pristojni urad izstavil omenjeno izkaznico z napačno davčno skupino. Vслед tega se lahko pripeti, da se ne bo nahajal samo v napačni davčni skupini, ampak da mu bodo predpisovali po nepotrebnem tudi višje davke.

Sezname hišnih stanovalcev vsebujejo tudi navodilo za hišnega predstojnika. Vsi hišni predstojniki so naprošeni, da to navodilo natančno preberejo, predno bodo izpolnjevali sezname hišnih stanovalcev. Seznamom so priloženi tudi vzorci, ki bodo hišnim predstojnikom delo olajšali.

Zaradi lažjega upravljanja bodo razpisane izkaznice za davke na plače (Lohnsteuerkarten) in izstavljene izkaznice za doklade (predvsem za otroške doklade — Kinderbeihilfe und den Ergänzungsbeitrag zur Kinderbeihilfe) za dve leti (1956-1957).

Vdove, katerih možje so padli v vojni ali v boju za prosto in demokratično Avstrijo, bodo dobile v izkaznicah za davke na plačo vpisano davčno skupino (Steuergruppe), katera jim pripada, brez vlaganja posebne prošnje. Vsi drugi delojemalci (pohabljeni in tisti, ki imajo Amtsbescheinigung ali Opferausweis itd.) morajo, potem, ko dobijo izkaznico za davke na plačo, zaprositi pri pristojnem finančnem uradu za proste zneske (Freibeträge), ki jim pripadajo.

OTVORITEV MESARIJE

Naznanjam občinstvu iz Velikovca in okolice, kakor tudi vsem znanem, da prevzamem s 1. okt. 1955 mesarijo (KITZ, prej PONGRATZ v Münzgasse.

Potrudil se bom, da bom svojim odjemalcem najbolje postregel in zadovoljil vse stranke z dobro kvaliteto.

ALBIN SCHARF
VELIKOVEC
Völkermarkt, Münzgasse 104

Malo zna, kdor Schleppe ne pozna

MALI OGLASI

VSAKA BESEDA STANE 1.10 S (IN 10% DAVKA)

Poudarjene besede in take z več kot 15 črkami stanejo 2.20 šil (in 10% davka). — Naročilo malih oglasov naslovite na upravo „Našega tednika“, kjer mora biti najkasneje do vsakega ponedeljka zvečer. Oglas morete naročiti tudi telefonsko (Celovec št. 43-58).

AVE-MÖBEL

Poeni kupi,
kdor kvaliteto kupi!

Poeni kupi,
kdor AVE-Möbel kupi!

AVE-MÖBEL je kvalitetno pohištvo iz največje avstrijske specialne tovarne za spalnice. Tovarna in zaloga: Steinfeld/Drau. — Podružnici: Celovec-Klagenfurt, Getreidegasse 1, Beljak-Villach, Moritschgasse, nasproti Parkhotela.

KINO

CELOVEC-KLAGENFURT
STADTTHEATER

Od 30. 9. do 3. 10.: „Hoheit lassen bitten“, (barvni film).

PRECHTL

Od 30. 9. naprej: „Glühender Dschungel“.

VOLSKINO

Od 30. 9. naprej: „Nana“, (ni za mladino).

PLIBERK

1. do 2. 10.: „Das Land des Lächelns“.
5. do 6. 10.: „Heisses Eisen“, (ni za mladino).

Izvedba vseh del stenskih oblog. Dobavljamo tudi vsakovrstni gradbeni material. STOISER & WOLFSCHNER, Betonwerk-Baustoffe-Keramik, Celovec — Klagenfurt, Bahnstrasse 87, tel. 25-43.

TVOJE MOTORNO KOLO samo od tvrdke Potuznik, tovarniško novo in rabljeno. Majhno naplajilo, ostanek v 25 mesečnih obrokih. Celovec-Klagenfurt, St. Rupprechter Strasse 4.

Risalne potrebščine — očalni aparat za naglušne — daljnogledi — pri KARL SEKERKA, optik, Klagenfurt, St. Rupprechter Strasse.

Črke za portal in „Neon“-razsvetljavo pri Jenoch, Klagenfurt, Herrengasse 14.

Jesensko obleko

za otroka
za damo
za gospoda
dobite v dobri kvaliteti in najceneje pri

pri Tekstilwaren

FERTALA
tekstilna roba
SMOHOR

Vsak teden nove pošiljke raznih avto vozov iz Nemčije; najugodnejše samo Autozentrale Potuznik Celovec-Klagenfurt, St. Rupprechter Strasse 4. Velika razstavna dvorana: Gabelsbergerstr. 7 (Autohof).

ŠIVALNE IN PLETILNE STROJE
CELOVEC
WIENERG. 10

NAPRODAJ

FIAT 1100 dobro ohranjen, poceni naprodaj. Schrottertrieb RUMWOLF, Celovec-Klagenfurt, Flatschacher Strasse 18. Telefon 37-78.

NE KUPUJTE MACKA V ZAKLJU! — Predno si naročite sadna drevesca od drugod, si najprej ogledajte drevnico M. POLZER na Vazah pri St. Vidu v Podjuni.

Oglašuj
v našem listu!

EISENHOWERJEVA BOLEZEN JE
VPLIVALA NA BORZNE TEČAJE

Kako sta politika in gospodarstvo povezani, se je zopet pokazalo zadnje dni. Prejšnjo nedeljo je ameriški predsednik Eisenhower nenadoma dobil srčni napad, ki ga bo za dalj časa priklenil na posteljo, čeprav so zdravniki izjavili, da bolezen sama na sebi ni huda.

Na borzi v New Yorku so industrijske delnice občutno padle in sicer za skoraj deset dolarjev pri komadu. Posebno so prizadete delnice železne, mehanske in letalske industrije. Tudi v Londonu in v Ottawi (Kanada) so ameriški vrednostni papirji šli navdol.

Letošnji kongres Svetovne zdravstvene organizacije je bil pretekli teden na Dunaju. Za novega predsednika je bil izvoljen Avstrijec dr. Niederberger; prihodnji kongres bo v Havani (Kuba).

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU
CELOVEC

NEDELJA, 2. 10.: 7.20 Duhovni nagovor. 7.25 S pesmijo pozdravljamo in voščimo. — PONEDELJEK, 3. 10.: 13.55 Poročila, objave. Jaka Špicar: Sentiur je pomagal (zvočna igrlica). 18.45 Za našo vas. — TOREK, 4. 10.: 13.55 Poročila, objave. Zdravniški vedež. Kulturni pregled. — SREDA, 5. 10.: 13.55 Poročila, objave. Za ženo in družino. 18.45 Domače pesmi. — CETRTEK, 6. 10.: 13.55 Poročila, objave Polke in valčki za vesele ljudi. — PETEK, 7. 10.: 13.55 Poročila, objave. Od pravljice do pravljice. 18.45 K'k je bou pa k'k je še kej... — SOBOTA, 8. 10.: 9.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. — NEDELJA, 9. 10.: 7.20 Duhovni nagovor. 7.25 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

TRST II. (306.1 m ali 980 kc sek)

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00. — Ob nedeljah: 8.00—24.00.

NEDELJA, 2. 10.: 9.00 Kmetijska oddaja. 10.00 Prenos maše iz katedrale sv. Justa. 11.30 Vera in naš čas. 12.00 Oddaja za najmlajše — Resinovič Silva: Urašima. 13.30 Glasba po željah. 15.00 Promenadni koncert. 16.30 Čajkovski: Romeo in Julija. 17.00 Slovenski zbori. 18.00 Arnič: Koncert za violino in orkester. 19.15 Po domovih naših dedov: Rado Lenček: Slovenski dom — estetika slovenske arhitekture. 20.30 Wagner: Mojstri pevci nürnbergski, opera v 3 dejanjih.

PONEDELJEK, 3. 10.: 12.10 Za vsakogar nekaj. 12.55 Priljubljene melodije iz filmov. 18.00 Prokof-

jev: Koncert za klavir in orkester. 18.40 Koncert tenorista Pokornjca. 19.15 Mamica pripoveduje. 20.00 Sport. 20.40 Ženski duet in harmonika. 21.00 Iz ital. književnosti in umetnosti: dr. Janko Jež: Moji spomini na Enrica Damianija. 21.15 Wagner: Mojstri pevci nürnbergski, 3. dejanje.

TOREK, 4. 10.: 12.00 Kralji in ljudje: Paracelsus, majhen človek — velik duh. 13.30 Glasba po željah. 18.00 Mc Donald: Koncert za violino in orkester. 19.15 Radijska univerza: Giuseppe Montalenti: Tečaj biologije. 20.30 Poje zbor Slovenske filharmonije. 21.00 Radijski oder: Shakespeare: Macbeth, drama v 5. dejanjih.

SREDA, 5. 10.: 13.30 Lahke melodije igra duo Harris-Primani. 17.55 Rahmaninov: Koncert št. 3 v D molu. 18.30 Z začarane police — Alenka Javornik: Zgodba o prebrisanu kneginji. 19.15 Zdravniški vedež. 20.30 Koncert vokalnega terceta Metuljček. 21.00 Slike iz naše preteklosti: Dr. Anton Dabinovič: I. Trst — karavanska postaja. 21.30 Koncert violinista prof. Karla Sancina. 22.00 Iz slovenske književnosti in umetnosti: Alojzij Rebula: Pahorjeva „Vila ob jezeru“. 22.15 Rimski Korsakov: Zlati petelin.

CETRTEK, 6. 10.: 12.00 Italijanske dežele: 1. Lombardija. 13.30 Spomini na Kalmana in Waldteufela. 18.00 Beethoven: Prometejeva bitja. 19.15 Radijska univerza: Giovanni Miele: Sodobna država. 21.00 Dramatizirana zgodba: Wagner-Gruenfeld-Bellič: Rensko zlato. 22.00 Glasbeno predavanje.

PETEK, 7. 10.: 13.30 Glasba po željah. 18.00 Borodin: Simfonija št. 2 v H molu. 18.30 Z začarane police: Vera Polak: Prijateljstvo pri živalih. 19.15 Šola in vzgoja: prof. Ivan Teuerschuh: Nov abecednik za osnovne šole. 20.40 Koncert vokalnega kvinteta. 21.00 Tržaški kulturni razgledi. 21.30 Koncert pianista dr. Gojmirja Demšarja. 22.00 Iz svetovne književnosti in umetnosti: Mirko Javornik: Nekaj imen in podob iz današnje angleške poezije. 22.15 Pavel Šivic: Medjimurska in kolo.

SOBOTA, 8. 10.: 12.00 Naša vina: Diego Valeri: Valpolicella, Bardolino in Soave. 13.55 Ritmični orkester Swinging Brothers. 15.30 Pogovr z ženo. 16.15 Kavarniški koncert — orkester Pacchiori. 18.00 Škerjanc: Koncert za klavir in orkester v A molu. 19.15 Radijska univerza: Ginestra Amaldi: Tečaj iz astronomije. 20.30 Lepe slovenske pesmi. 22.00 Ravel: Daphnis in Cloe.

LJUBLJANA (val 202.1, 212.4, 327.1 m)
Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327.1 m oddaja za inozemstvo.

RADIO VATIKAN

Oddaje vsak četrtek in vsako soboto ob 19. uri.
Vsako nedeljo ob 18. uri „Verska ura“.
(val 50.25, 81.10, 25.55 in 196 m)

1 Photo Kofler
TAG VILLACH
ENTWICKELN KOPIEREN

Vso obleko ZA JESEN
dobite poceni pri

WALCHER

CELOVEC-KLAGENFURT, 10. Okt. Str.

Gumijaste plašče (Be-reifung) vseh vrst za kolesa dobite pri

Kolesa, motorji, lastna delavnica za stroje, delo solidno in poceni v znanu celovški mehanični delavnici.

Zanesljivi odjemalci dobijo tudi na obroke.

Johann Novak

MEHANIČNI IN KLJUČAVNICAR
KLAGENFURT, Feldmarschall-Konrad-Platz 1

RADIJSKI APARATI
Ze sedaj si oglejte nove jesenske modele pri

Truppe & Ermann

VILLACH

Widmannngasse 41 · Ecke Kirchenplatz

Kateri prednosti

Vam nudi

Teppichhaus Radlmayr

PRI NAKUPU PREPROG · PREGRIJAL · BLAGA ZA POHIŠTVO · NAMIZNEGA IN POSTELJINEGA PERILA

1 NAJVEČJO IZBIRO

2 PAZLJIVO POSTREZBO

3 NIZKE CENE · PLAČILNE OLAJŠAVE

BELJAK-VILLACH · POSTGASSE 3 · TEL. 47-67

Župni uradi in gostinski obrati imajo posebne popuste!

Sporočamo žalostno vest, da je dne 16. septembra 1955 v Rimu umrl preč. gospod

dr. Matjaž Šaruga, O. S. B.

dolgoletni sodelavec pri Papeški podporni ustanovi in član Slovenskega socialnega odbora v Rimu.

Pogreb se je vršil dne 17. septembra 1955. iz cerkve Srca Jezusovega pri glavnem kolodvoru na rimsko pokopališče.

Bog bodi zvestemu služabniku bogat plačnik!

Slovenski socialni odbor